Hayat

No. 107
24 EKİM 1958
100 KURUŞ

Bu sayıda :

Hayat Objektifi
Türk Kıbrıs'ta

Ortadaki tablo :
İlk reisicumhur seçildiği günkü kıyafetiyle
ATATÜRK

Mes'ut...

çünkü Bankamızda açtırdığı

İKRAMİYELİ
GRUP MEVDUATI

hesabı, kendisine

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK İRAT

kazanma şansını
sağlamış bulunuyor

TÜRK TİCARET
BANKASI

Anne sütüne en yakın mama

Radar Reklam

Tam yağsız
Yarım yağlı
Tam yağlı

LAITGOZ IDEAL

Neolidon

Hayat

MAY BRITT
(Fotoğraf : Keystone)

HAFTALIK MECMUA

24 EKİM 1958

FİATI : 100 KURUŞ

YIL: 3 CİLT: 5 SAYI: 107

SAHİBİ : ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

REDAKSİYON :
SADUN ALTUNA
HİKMET ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
FİRUZ AŞKIN
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLAM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone — âdi posta ücreti dahil — 75 T.L. dır. Abone olmak istiyenler bu meblâğın karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını T.C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

Hayat KIBRIS'TA

Kıbrıs'a Türk gazetecilerinin girmesi yasak edilmişti. Buna rağmen Hayat fotoğrafçısı Suavi Sonar Kıbrıs'a gidebilmiş ve çektiği fotoğraflarla bize, Türk Kıbrıs'ı en son ve hakiki çehresiyle önünüze sermek imkânını vermiştir.

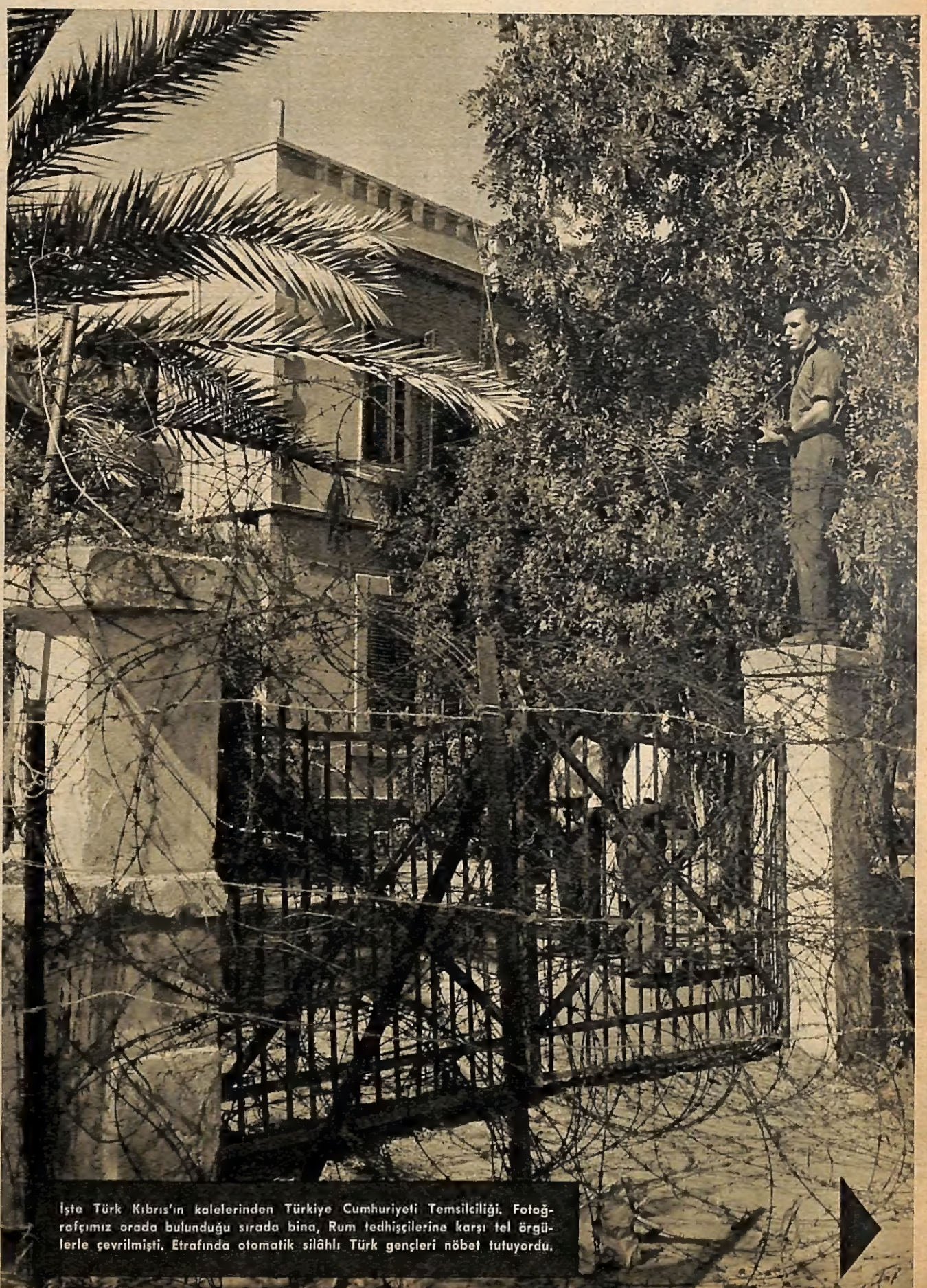

İşte Türk Kıbrıs'ın kalelerinden Türkiye Cumhuriyeti Temsilciliği. Fotoğrafçımız orada bulunduğu sırada bina, Rum tedhişçilerine karşı tel örgülerle çevrilmişti. Etrafında otomatik silâhlı Türk gençleri nöbet tutuyordu.

ÜÇ AİLE — Kıbrıs'ın çok sevilen simalarından birkaçı; Kıbrıs Türktür Partisi Başkanı Doktor Fazıl Küçük, uzun zaman Kıbrıs Başkonsolosluğumuzu yaptıktan sonra Türk temsilciliğine tâyin edilen Burhan Işın ve Müftü Mehmet Dâna Efendi'dir. Fotoğraflarda solda, üstte Doktor Fazıl Küçük, eşi ve iki çocuğu; altta Burhan Işın, eşi ve iki çocuğu; yukarıda da Müftü Mehmet Dâna Efendi ailesi görülüyor. Soldan itibaren Müftü Dâna Efendi'nin gelini Gülten, oğlu Avukat Ali, Müftü Dâna Efendi, eşi, kızı Ayşe ve kendisi bu grupta olmıyan kızının eşi Macit Tevfik.

LİSELİ GENÇ KIZLAR — Lefkoşe'deki Adnan Menderes Kız Lisesi, yarının fedakâr analarına bağrını açmış bir irfan yuvasıdır.

LOKANTACI NACİ — Antrenör olarak Kıbrıs'a giden Galatasaray'ın ve millî takımımızın eski sağ beki Naci bir taraftan da Lefkoşe'de lokanta işletmektedir.

ANTRENÖR NACİ — Lokantacılık yapmakla beraber Naci'nin asıl büyük zevki sporcu Türk gençliğine hizmet etmek ve Kıbrıs'taki «Gençlik Gücü» takımını yetiştirmektir.

TABANCALI HAYAT — Son bomba hâdisesinden sonra İngiliz nöbetçileri geceli gündüzlü Lefkoşe'deki Türk Haber Bürosu'nun damında nöbet beklemekte, Müdür Yılmaz Hiçyılmaz (oturan) ve muavini Dündar Akcayürek de büroda silâhla dolaşmaktadır. Kıbrıs Türkleri Kıbrıs dâvasının yanısıra günlük hayatlarını da yaşamakta, genç kızlar okulda birbirlerine modellik ederek kullanışlı elbiseler hazırlamaktadırlar.

YAKINDA: TÜRK KIBRIS RENKLİ FOTOĞRAFLARLA

TÜRK KIBRIS'TAN ÇEHRELER

DOKTOR — Lefkoşe Köşklüçiftlik Hastanesi'nin cerrahi servisinde bir Türk doktor ameliyat yaparken. Türk hekimler Kıbrıslıların sağlığı için durmadan çalışmaktadırlar.

AVUKAT — Kıbrıslı Türk hukukçular İngiliz İmparatorluk camiası ananesine uyarak perük takarlar. Avukat Ali Dâna bunlardan biridir.

ÖĞRETMEN — Limasol'da 19 Mayıs Koleji'ndeki genç öğretmen hocalığına tevdi edilen gençleri titiz bir itina ile yetiştirmektedir.

TÜCCAR — Limasol'un meşhur siması müteşebbis iş adamı Ramadan Cemil Bey gibi tacirler, Kıbrıs'ın istisadi bakımdan kalkınması için büyük gayret sarfetmektedirler.

SANATKÂR — Ankaralı ses sanatkârı Nusret Ersöz bugün Lefkoşe'nin sanat hayatında mühim bir yer tutmaktadır.

ÇOBAN — Bu sürünün otladığı topraklar Türk'ün öz toprakları, bu çobanın söylediği türkü de Türk kanı ile yoğrulmuş toprakların türküsüdür. Türk Kıbrıs'ta herkes bu türküyü söyler.

BEŞERİ CEPHESİ İLE TÜRK KIBRIS

Kıbrıs'ı adım adım dolaşan foto muhabirimiz; politikacısından din adamına, doktorundan öğrencisine, tüccarından sığırtmacına kadar Kıbrıs Türkleri ile görüştü. Hayat objektifi yüzlerce eve, iş yerine, okula, spor kulübüne girerek Türk Kıbrıs'ı beşeri cephesi ile tesbit etti. Bu sahifelerdeki fotoğraflar Türk okuyucuları için göze alınmış çok yorucu bir çalışmanın mahsulüdür.

Türk polisi de Kıbrıslı Türklerin mal ve can emniyetlerinin başlıca teminatıdır.

Sohbet KÖŞESİ

BİR OKUYUCUYA MEKTUP

SAYIN Okuyucum,

Mektubunuzu aldım. Arzunuza uyarak isminizi gizli tutuyorum. Arkadaşınızın tavsiyesi üzerine derdinizi bana açmak suretiyle hakkımda gösterdiğiniz itimada çok çok teşekkür ederim.

Yazdığınız mektubu dikkatle okudum. İlk mektebi bitirmiş, askerliğinizi yapmış, yani hayata başlamak üzere ilk lüzumlu hazırlığı tamamlamış bir delikanlı olduğunuz anlaşılıyor. Bu vaziyette bulunan bir adamın niçin intihar etmeyi düşündüğünü veya ne sebeple aklî muvazenesini alkolle bozmayı tasarladığını, doğrusu anlıyamadım. Hazırlığınız yaşamaya başlamak içindir. Ölmek için ise ilk mektebi bitirmeye ve askerlik ödevini tamamlamıya hiç de lüzum yoktur.

Tahsilinizi ilk mektepten daha ileriye götürmek istemişsiniz. Ama babanız, yanında çifti sürecek başka biri olmadığı için buna müsaade etmemiş. Siz de bir arkadaşınızla kaçmış, vilâyette bir mektebe yazılmış, fakat parasızlıktan bu işi başaramayıp geri dönmüşsünüz. Yani kaza ve kader size daha fazla okumak fırsatı vermemiş. Ne çıkar bundan? Memleketimizde belki milyonlarca insan aynı durumda kalmıştır. Ama hepsi yaşıyor ve çalışarak hayatta ileri gitmek imkânını buluyorlar. Memleketimizde en büyük dokuma fabrikasını kurmuş ve bu yoldan memlekete haylı faydalı olan zatın, çocukluğunda son derecede fakir ve ilk mektepte okumak fırsatını dahi bulamamış bir vatandaş olduğunu biliyor musunuz?

Kimseniz yokmuş, bekârmışsınız. Sigara ve içki kullanmazmışsınız. Hayat mücadelesine korkusuzca atılmak için ne güzel şeyler bunlar! Ama siz, «Nerede çalışabilirim?», «Hangi işe başlıyabilirim?» diye düşünüp hemen harekete geçeceğinize, «gözü bağlı kuşlar gibi tenhalara çekilir, hüngür hüngür» ağlarmışsınız. Ağlamayı erkeklere yakıştırmıyanlardan değilim. Erkekler de zaman olur ağlarlar; çünkü onlar da insandırlar. Onların da gözlerinde, hayatın yürekler parçalıyan hâdiseleri karşısında dökülecek birkaç damla gözyaşı bulunmalıdır. Ama size ne oluyor? Bir taşa oturmuşsunuz: «Acaba hayatı bana tanıtan olur mu? Acaba bana müsait iş veren olur mu? Acaba beni evlât göziyle görüp barındıran olur mu? Acaba ben de refaha kavuşur muyum?» diye soruyorsunuz?

Size: «Falınıza baktırın, falcı ne diyecek bakalım?» diyeceğim ama falcı bu iş için sizden para ister. Evvelâ o parayı kazanmalı. Bunun için de ilk iş olarak davranmalı, silkinmelisiniz. Kolunuzda nasıl bir kuvvet yattığını bilmeniz lâzım. O zaman hayatı kendiniz öğrenecek, sizi kimsenin barındırmıyacağını anlıyacak ve refaha kendi gücünüzle gittiğinizi göreceksiniz. Size de, beni sağlık veren arkadaşınıza da selâmlar!

ŞEVKET RADO

ARSLANLI KADIN

AİLE FOTOĞRAFI — Bayan Fupi, yanında bir arslan olmazsa hayatının bomboş olduğunu söylemektedir. Arslan da bu hayatı doldurmaktaymış...

GARİPLİKLER diyarı Afrika'nın Kenya sömürgesi başşehri Nairobi'de kime Paulette Lloyd - Greame'in nerede oturduğunu sorsanız size «Arslanlı kadın mı?» diyerek o garip çiftlik evinin yolunu tarif edecektir. Nairobi'lilerin kısaca Fupi dedikleri bu Macaristan doğumlu kadın Kenya'ya 1935 yılında gelmiştir. Bir çiftliği vardır. 23 senede 13 arslan, iki de sırtlan büyütmüştür. Bu sahifede muhtelif resimlerini gördüğünüz ve yerli dili ile imparatoriçe mânasına gelen Negesti adındaki bu dişi arslan henüz bir yaşındadır. Buna rağmen ayda 150 kilo et yemekte, 150 şişe de süt içmektedir. Yatağı, banyo odasındaki kum sandığıdır. Sabah uyanır uyanmaz yattığı yerden fırlıyarak sahibinin odasına koşmakta, onun yatağına sıçrayıp sabah sütünü Fupi'nin elinden içmektedir. Negesti bu atlayıp sıçramalarında ve sahibi ile şakalaşmalarında aralarındaki kuvvet farkını hiç umursamamakta, onun zaman zaman kolunu, bacağını inciterek birkaç gün hasta yatmasına sebep olmaktadır. Her gönülde bir arslan yatar misali kendi gönlünde sahici arslanlar yatan kadın bu halleri hoş görmektedir. Arslansız hayatı boş bulduğu için de daha uzun müddet boş görmekte devam edecektir.

AYNI ZAMANDA MUHARRİR — Arslanlar hakkında çok ilgi çekici bir de kitap yazarak bastırmış olan arslanlı kadın minimini imparatoriçesi ile.

SABAH SÜTÜ — Gözünü açar açmaz sahibinin karyolasına fırlıyan imparatoriçenin ilk işi eski bir itiyadla onun elinden sabah sütünü içmektir.

TÜRKİYE - BELÇİKA

Milli futbol takımımız 1958 - 1959 mevsiminin ilk karşılaşmasını 26 ekim 1958 pazar günü Brüksel şehrinde Belçika milli takımına karşı yapacaktır. Bu karşılaşma 8 aralık 1957 tarihinde Ankara'da oynanan ve 1 - 1 neticelenen maçın revanşı mahiyetindedir. Ankara'da oynanan maça takımımız Turgay - Ali, Basri - Mustafa, Naci, Ahmet - Hilmi, Can, Metin, Kadri, Lefter tertibinde çıkmış ve golümüzü 12. dakikada Can atmıştı. Yukarıda iki takım maçtan önce yapılan törende görülüyor.

GELECEK HAFTADAN İTİBAREN :

KUNURİ

Geçmiş asırlarda Türkler Viyana kapılarına kadar dayanmışlardı. Yirminci asırda Türkler Mançurya kapılarında ve Sarı Deniz kıyılarında döğüştüler ve

KUNURİ

mucizesini yarattılar. Kore'de hemen hemen bütün dünya ordularının üniformalarını taşıyan insanlar omuz omuza idiler. Fakat herkes Türklerden bahsediyordu. Onlara :

KUZEY YILDIZI

«NORTH STAR»

adını vermişlerdi. Kuzey Yıldızları Uzakdoğu'da zaferden zafere koştular. Yıldızları, Kuzey Yıldızının parlaklığından geri kalmadı.

KUNURİ

de uçaklar düşman kuvvetlerinin üstlerine şu beyannameyi atıyorlardı :

DİKKAT!...
KARŞINIZDA TÜRKLER VAR!...

Ve bu beyanname düşman kuvvetleri üstünde bombadan ziyade tesirli oluyordu.

Kunuri Savaşları

O zaman çekilmiş en enteresan fotoğraflariyle ve Hikmet Feridun'un kaleminden

Gelecek Hafta Hayat'ta

Türk çocukları Mançurya hudutlarında, Yalu nehri kıyılarında destanlar yarattı.

Kunuri muharebelerine girmek üzere Türk tugayı Teagu'dan ateş hattına gidiyor.

Kore'de Birleşmiş Milletler arasında Türkler kadar çok kahramanlık nişanı alan olmamıştı.

Kunuri'den sonra General Walker kendi eliyle Türk Kumandanı Yazıcı'nın göğsüne nişanını takıyor.

Yakında...

Galatasaray Lisesi'nin 90. yılı dolayısiyle

BİR GALATASARAYLININ HATIRALARI

1912 den 1923 e kadar, memleketin en buhranlı günlerinde Galatasaray Sultanisi'nde okumuş eski bir Galatasaraylının, mektebin o zamanki hali, âdetleri, gelenekleri, sınıfları, hocaları, eğlenceleri ve şimdi çoğu meşhur olan o zamanki talebeleri hakkında çok meraklı hâtıraları

OKUYUCULARIMIZDAN BİR RİCA

Hâtırat sahibinin şimdiye kadar hiç neşredilmemiş resimlerle süslediği bu hâtıraları resim bakımından daha zenginleştirmek için 1912 ile 1923 arasında Galatasaray'da okumuş kıymetli okuyucularımızın ellerindeki mektep hayatına ait enteresan resimleri bize göndermelerini rica ederiz. Resimler, neşrinden sonra kendilerine iade edilecektir.

Yakında...

Otoman Kokteyl elbise
MODEL : 582

GÜL-OK
KONFEKSİYONUN

Kış mevsimi için hazırladığı zengin çeşitli modellerini GÜL - OK mağazalarında görünüz.

HER ZEVKE
HER BEDENE
HER KESEYE
uygun!

Toptan satış : Duvardibi 3/5
Elmadağ — Telefon 47 12 41

İnci Atalay

İstanbul Radyosunun genç sanatkârlarından İnci Atalay, "Alfabe"yi sökmesinden bu yana, yarım milyon sayfa tutan 2 bin kitap okumuş. "Gecede 100 sayfa roman okumadan uyuyamam" diyen Atalay'ın ilk okuduğu kitap, "Çeçe sineğinin uyku hastalığındaki rolü" adını taşıyormuş.

Radyo ve Konservatuvar sanatkârları arasında «Kitap Kurdu» diye şöhret yapan İnci Çayırlı Atalay, yalnız mikrofon önünde gözlük kullanır. «Kitap okursam rahat uyuyor, gözlük taktığım zaman ise şarkıları duyarak söylüyorum» diyor.

227111 numaralı telefon uzun uzun çaldı. Orta yaşlı, gözlüklü bir adam piyanosunun başından kalktı. El yordamiyle telefonu buldu :

— Buyurun, dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Telefonun öteki ucundan «billûr» gibi bir ses, bir şarkıya başladı :

«Sazın gibi sînem dahi bir nağme zenindir.
Vur sîneme mızrabın ile sîne senindir.
Feryadımı tasvir edecek gül dehenindir.
Vur sîneme mızrabın ile sîne senindir.»

Orta yaşlı adam şaşırmıştı :

— Aman, dedi, hayatımda duyduğum seslerin en güzeli bu !...

Karşı taraftan bir genç kızın kahkahası duyuldu :

— Demek çok beğendiniz, dedi. Benim sesimi duymak istemişsiniz de Necip Celâl Bey !...

Meşhur tango bestecisi Necip Celâl Antel, hâlâ bu güzel sesin sahibini tanıyamamıştı :

— Ama siz kimsiniz ?...

— İnci Çayırlı !...

■

İstanbul Radyosunda güzel sesini her hafta dinlediğiniz Konservatuvar Türk Musikisi İcra Heyeti sanatkârlarından İnci Çayırlı Atalay'ın evindeyiz. İnci «albüm yaprakları» nı çevirerek eski hâtıralarını yeniden yaşamak istiyor :

— Bakın, diyor, bu resim borulu gramofondan şarkılar öğrendiğim yıllara ait. Beş yaşımdaydım. Karyolamın üzerine uzanır, ayaklarımla tempo tutarak «Eminem Eminem çakır Eminem» şarkısını okurdum. Sonra kalkar, çalına çalına sesi bozulmuş «Eminem» plâğını gramofona koyardım,.. Bu fotoğrafı ise ilkokul öğrencisiyken çektirmiştim. Kuzguncuk İlkokulunda okuyordum. Bir gün sınıfın kapısı açıldı. İçeriye Başöğretmen girdi. Sıralara göz gezdirdi. «İnci, dedi, sen benimle gel ...» Korkmuştum. Başöğretmen'in odasına girdik. Masada, gözlüklü bir adam oturuyordu. Başöğretmen : «İşte Müfettiş Bey, dedi, size bahsettiğim çocuk !...» Müfettiş Bey saçlarımı okşayarak : «Hadi kızım, dedi, senin sesin güzelmiş. Bir şarkı söyle de dinleyelim.» Ne de olsa çocukluk, utanmadan, sıkılmadan «Eminem» türküsünü söyledim.

Şu fotoğrafta beni bulun bakalım !... Bulamadınız mı ?... Çocukların önündeki kız, benim. Bir 23 Nisan günü Konservatuvardaki arkadaşlarımla birlikte Burgaz Adasına gezmeğe gitmiştik. Bir ilkokulun önünden geçiyorduk. Çocuklar 23 Nisan Bayramı dolayısiyle kapının önünde toplanmışlardı. Merak bu ya, biz de kalabalığın arasına karıştık. Başöğretmen olduğu hareketlerinden anlaşılan bir zat yanımıza yaklaştı : «Siz gezmeğe mi geldiniz ?... dedi. «Evet, dedik. Biz Konservatuvarda öğrenciyiz». Başöğretmen sevinç içinde : «Sizi Allah yolladı» diye bağırdı. «Yarım saattir İstiklâl Marşını idare edecek müzik bilgisi kuvvetli birini arıyorduk. Bir arkadaş rica etsem» Arkamdan itildiğimi hissettim. Arkadaşlarım beni öne sürmüşlerdi. O gün İstiklâl Marşını idare ettim.»

Bu resme gelince... Çok sevdiğim Necip Celâl Antel'le birlikte çekilmiş bir fotoğrafım. Akrabalarımdan biri, beni meşhur tango bestecisine övmüş. O da, şu kız bir uğrasın da, sesini bir dinleyelim, demiş. Bunu bana söylediler. Gitmeden önce telefonla bir fikrini alayım, dedim. Telefon ettim, ona, «Sazın gibi» şarkısını okudum. Sonra evine gittim. Tangolarını öğretti. Beni çok severdi. Ölüm döşeğinde son sözü şu olmuş : «İnci...»

İnci Çayırlı albümü kapattı. Kitaplığından bir nota çıkardı :

— Albümdeki hâtıralara sonra devam ederiz. Şimdi size bir şarkının güftesini göstereceğim. Hâtıralarım arasında ayrı bir yeri vardır. Bir gün radyo dinliyordum. Çok sevdiğim bir sanatkâr okuyacaktı. Spiker : «Sevgili dinleyiciler, dedi, tanınmış bir bestecinin, genç bir ses sanatkârı için yazdığı ve bestelediği bir şarkıyı sunuyoruz. Şarkının makamı Nişaburek, bestecisi Nebiloğlu İsmail Hakkı Beydir. Güfte akrostiştir. Şarkının ithaf edildiği sanatkâr İnci Çayırlı'dır.»

İşte ser-i zülf-i zerrin sarı güldür sevdiğim
Nâlesi pek ruhnüvazdır bir bülbüldür sevdiğim
Cemedip veçhinde hüsnün yemyeşil gözlerle hep
İşvesi pek dilrübadır bir bülbüldür sevdiğim.

Röportaj : ORHAN TAHSİN — Fotoğraflar : SUAVİ SONAR - EROL DERNEK

YENİ EVLİLER — *Burhan Atalay Yedeksubay Okulu'nda öğrenciyken İnci ile evlenmiş. Bu yüzden ağız tadıyla bir balayı geçirememişler. Balayını gelecek bahara bırakmışlar.*

23 NİSAN TÖRENİ — *Bu fotoğrafın bir hikâyesi var. Üç yıl önce İnci Çayırlı Konservatuvardaki arkadaşlariyle Burgaz Adası'na gitmiş. Günlerden 23 nisanmış. İnci Çayırlı, başöğretmenin ricası ile o gün İstiklâl Marşı'nı söyliyen bir ilkokul korosunu idare etmiş.*

İşte İsmail Hakkı Beyin «İnci» adlı nişaburek şarkısının notası. Kitaplığımda saklarım.

İnci Atalay'ın kitaplığı çok zengin. Ses sanatkârları arasında «okuma rekoru» İnci Atalay'da dense yeri... «Alfabe» yi sökmesinden bu yana, tam yarım milyon sayfa tutan 2 bin kitap okumuş.

Genç şöhret, kitaplığından bir kitap çekiyor, «Çeçe sineğinin uyku hastalığındaki rolü» adlı bir kitap :

— İlk okuduğum kitap bu, diyor.

Babamın kitaplığında bulmuştum. Birkaç gece üstüste bu kitabı okudum. Okurken uykum geliyordu. «Çeçe sinekleri» nin soktuğu insanlar uyku hastalığına tutulurlarmış. O günden sonra, kitap okumadan uyuyamaz oldum. Belki de bu kitabın etkisiyle olmuştur. Ancak, evlendikten sonra ev işleri dolayısiyle «kitap okuma» faslını yüzde 50 azaltmak zorunda kaldım.

İnci Atalay duvardaki bir fotoğrafı gösteriyor :

— Tambur çalan genç eşimdir, diyor. Adını duymuş olacaksınız, Burhan Atalay. Hukuk mezunudur. Şimdi Isparta'nın Eğridir ilçesinde vatan görevini yapıyor. Onu ilk defa iki yıl önce Münir Nurettin'in bir konserinde gördüm. Sonra arkadaşlığımız ilerledi; 9 ay önce evlendik.

İnci Atalay Konservatuvar'da Naima Hanımdan şan dersi almış. Bir yıllık şan öğretimi sırasında Toselli'den Schubert'e kadar sayısız bestecinin serenatlarını ezberlemiş. Naima Hanım, İnci'nin sesini çok beğenmiş : «Senin, dermiş, liriko dramatik soprano bir sesin var !» Konservatuvarı bitirdikten sonra, Folklor topluluğuna girmiş, türküler okumuş. Ancak, türküler onu pek sarmamış, Türk Musikisi İcra Heyetine girerek, «alaturka» da karar kılmış. Bu arada plâk da doldurmuş. İlk plâğı bir türkü. İkinci plâğı da şarkı... «15 Günde Bir» verilen Konservatuvar konserlerinde tek solo yapmak yalnız İnci'ye nasib olmuş. O gün İnci büyük bir başarı kazanmış.

İnci Atalay günlük hayatının dörtte üçünü mutfakta geçirir : «Erkeklerin kalbine giden yol mideden geçer» sözü kulağında küpe olduğu için eşini «baklavasız - böreksiz» bırakmaz. Burhan Atalay'ın baklava - börekten de çok sevdiği bir şey vardır, çay... Günde 25 bardak çay içiyor. Altı defa semaver kaynıyormuş. İnci de çok sevdiği eşinin rekorunu kırmağa çabalıyor. O da günde 15 bardak çay içiyormuş. Kayınpederi de çay tiryakisiymiş.

Masanın üzerine koyduğu albümü alıyor :

— İşte, diyor, kayınpederimin fotoğrafı... Gelini olmadan önce bile, radyodaki konserlerimi severek dinlermiş. En çok beğendiği ses sanatkârlarının başında beni sayarmış. Evlenmeğe bir salı günü karar vermiştik. Burhan, akşam evine gidince : «Baba, demiş, ben Konservatuvar Türk Musikisi İcra Heyeti sanatkârlarından bir genç kızla evlenmek istiyorum». Babası biraz düşünmüş : «Nasıl istersen, diye cevap vermiş. Sanat bakımından da dengin. Zaten lise sıralarında alafranga keman dersi alırken, bir konserde gördüğün tanbur hoşuna gitmiş, Türk müziği kolunu seçmiştin. Şimdi saadetini bir konserde tanıştığın bir kızla paylaşmak istiyorsun. Oysa, ağabeyin Müslim Atalay Batı müziği derslerine devam etmişti. O da kendisine bir Batı müziği sanatkârını eş olarak seçti. Senin bir Türk müziği sanatkârı ile evlenmeni tabii karşılıyorum. Tanrı mesut etsin. Yalnız bu kız kim, tanır mıyım acaba ?...»

Burhan heyecan içinde :

— Tabii babacığım, demiş, senin çok sevdiğin genç bir şöhret !...

Babası merak içinde sormuş :

— Gelinimin adını öğrenebilir miyim ?...

Burhan, «Dinle baba» diyerek radyonun düğmesini çevirmiş. Spiker bir programı takdim ediyormuş : «Sayın dinleyiciler, İnci Çayırlı şarkılar programına başlıyor.»

ASKER MEKTUBU — *İnci, evinde şimdilik tek başına yaşamakta, asker kocasının gün aşırı yolladığı dört sahifelik mektupları okuyarak hasretini gidermektedir.*

RADYOEVİ'NİN ÖNÜNDE — *İnci Atalay neşriyatı olduğu günlerde tek başına Radyoevine gider, yorucu bir provadan sonra Radyoevinin önündeki parkta dinlenir.*

Türk foklor ve kültür hayatında emsalsiz bir eser

Anadolu Evliyaları

Yazan: NEZİHE ARAZ

Büyük evliyalarımızın hayat, felsefe ve menkıbeleri.

Lüks cilt, 5 renk ceket kaplı, 480 sahife.

FATİŞ YAYINEVİ

Tevzi yeri: GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11
İSTANBUL

TOWNSEND'in ÜMİTSİZ AŞKI

Bugüne kadar hiçbir eser, Prenses Margaret ile Peter Townsend'in kitabı kadar ilgi uyandırmamıştır. Kitabın müellifi Norman Barrymaine, yakın dostu Peter Townsend'e en ıstıraplı günlerinde dert ortaklığı etmiştir. HAYAT geçen haftadan itibaren yakın tarihin bu en büyük aşkını tefrika etmeğe başlamıştır. Bugünkü sayımızda, saraya Kıralın yaveri olarak giren İkinci Cihan Harbi'nin kahraman havacısı Townsend'in kısa zamanda nasıl ailenin en sadık dostu olduğunu okuyacaksınız.

Prenses Margaret'in, İmparatorluk camiasına dahil memleketlere yaptığı son seyahatinde çekilmiş resmi.

YAZAN: NORMAN BARRYMAINE
ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

Türkiyede neşir hakkı yalnız Hayat mecmuasına aittir...

TOWNSEND, o gün Kıralın yanından çıkınca yaverlere mahsus odaya doğru yürüdü. Kapının önünde durdu. Arkadaşlarından biriyle konuşmıya daldı.

O esnada, Elizabeth'le Margaret koridorda göründüler. Yaver odasının önünden geçerlerken yeni yaver Townsend'le tanıştılar.

On üç yaşındaki genç Prenses Margaret için Townsend, sadece sarayda bulunan bir sürü yaverden bir tanesiydi! Fakat Townsend onun hakkında acaba ne düşünüyordu?...

Margaret, o yaşlarda, yerinde duramıyan, mütemadiyen konuşan haşarı bir kızdı.

Bu ilk tanışma, yeni yetişmekte olan genç Margaret üzerinde hiçbir tesir bırakmadan gelip geçti...

Saray yaverliği yapmak kolay iş değildi. Kıral ailesi bir şehri veya sınai tesisi ziyaret edeceği zaman hazırlıklarla meşgul olmak, nutukların tertibine yardım etmek, icabında buket taşımak, her zaman ve her yerde emre hazır beklemek lâzımdı.

Peter Townsend bütün bunları becermekte büyük muvaffakıyet gösteriyordu. Daha ilk günlerde Kıralın gözüne girmişti.

Kıral asabi bir mizaca malikti. Daha doğrusu hastaydı. Üzerine fazla iş birikti mi, sinirleri bozuluyordu. Townsend, bu gibi birçok sinirli şahıslarla, mesleği icabı, haşır neşir olduğundan, ne türlü hareket edilmesi lâzımgeldiğini pek güzel biliyordu.

Ondan ziyadesiyle memnun kalan Kıral, ailesiyle beraber oturması için, Windsor Park'ındaki küçük köşkü Peter'e tahsis ettirdi.

Rosemary ile Townsend ilk defa bir yuvaya malik oluyorlardı. Lâkin, Kıraliyet Ailesiyle her an temas halinde bulunmak da hayli yorucuydu.

Bu şirin evceğiz, William IV ün eşi Kıraliçe Adelaide için inşa ettirilmişti. Ismine «Adelaide Köşkü» deniliyordu. Çepeçevre seyrine doyum olmaz çiçek bahçeleriyle çevriliydi. Küçük köşke Windsor şatosundan derhal elektrik kabloları uzatıldı. Cereyan temin edildi. Fakat bu cereyan o kadar kuvvetsizdi ki, sadece bir elektrik süpürgesiyle bir elektrik ocağını çalıştırabiliyordu.

Adelaide Köşkü'nün içi loş ve kasvetliydi. Duvarlar Victoria devrinden kalma duvar kâğıtları ile kaplıydı. Eşyaya gelince... Bunlar da, keza, aynı devrin malı, hantal ve gösterişsiz mobilyalardı...

Kıralın, genç yaverine saraya bu kadar yakın bir ev vermesinde hiç şüphesiz bir sebep vardı. Hükümdar, Peter'in Kıraliyet Ailesine karşı duyduğu samimî yakınlığı ve bağlılığı gayet iyi anlamıştı.

Çok geçmeden, Townsend iki kardeş Prensesi daha yakından tanımak fırsatını elde etti.

Prensesler, harbin hâlâ devam edip gitmesine rağmen, Windsor Şatosunda oturuyorlardı. 1940 senesinde, herkes Kıralı, Elizabeth ve Margaret'i Kanada'ya göndermesi için teşvik etmiye başlamıştı. Orası emindi ve harblerden uzaktı. Fakat o bu ısrarları dinlemiyor, Prensesleri Ingiltere'den dışarıya göndermek istemiyordu. Kıraliçe de aynı fikirdeydi.

— Onları bensiz bir yere gönderemem! Ben de Kıralı yalnız bırakamam!... diyordu.

Böylece Margaret, Windsor Şatosu'nun Lancaster kulesinde oturmakta devam etti.

1945 in şubat ayında Rosemary ile Peter'in ikinci oğulları dünyaya geldi. Townsend henüz bir senelik yaverdi. Buna rağmen Kıral, onun hizmetlerine karşı duyduğu takdir ve memnuniyetin bir nişanesi olarak yeni doğan bebeğin vaftiz babalığını kabul etti.

Vaftiz merasimi, 3 kasım 1945 pazar günü St. George kilisesinde yapıldı. Bebeğe Hugo ismi kondu. Kırala izafeten, ikinci ismi de George oldu...

Merasim nihayet bulunca Prenses Elizabeth ile Margaret, Adelaide Köşkü'nde verilecek olan çaya gittiler.

Işte bu çaylı toplantı, o günden sonra sık sık tekrar edilen birçok pazar ziyaretlerinin birincisi oldu.

Prenses Elizabeth, bu toplantılarda, Rosemary ile sohbet etmiye bayılıyordu. Margaret de çimenler üzerinde çocuklarla oynuyor, Townsend ise, vazifeden kurtulabildiği bu yegâne günde, bir şezlonga uzanıp yorgunluğunu çıkarmıya çalışıyordu. Bazan, çocukları almak için, Kıralla Kıraliçe de Köşke kadar uzanıyorlardı. Lâkin ekseriya Peter onları toplayıp saraya götürüyordu.

Margaret, yanında Kıraliçe veya Elizabeth olmadan Adelaide Köşkü'ne gitmezdi. Bazı zamanlar, Rosemary, Townsend'i, Prenseslerle beraber ata binsin diye, Windsor Parkı'na gönderirdi.

Elizabeth, Philip'le evlendikten sonra da, karı-koca arada sırada çay içmek için küçük köşke uğramıya başladılar. Kısa zamanda ahbaplıkları ilerledi. Philip'in de sarayda iki lâkırdı edebileceği yakın bir arkadaşa ihtiyacı vardı. Townsend, en münasip insandı. Üstelik, Philip o sıralarda uçuculuğa da merak sarmıştı. Bunu ona, Peter'den daha iyi öğretecek kim vardı?...

Hemen çalışmalara başladılar. Artık boş vakitlerde her zaman beraber görünüyorlardı.

Fakat bütün bu yakınlık vesilelerine rağmen şurası muhakkaktı ki, Townsend'le Philip hiçbir zaman samimî arkadaş olamadılar. Çünkü yaradılışları tamamen başka başkaydı. Ayrıca, saraydaki mevkileri de birbirine müsavi değildi. Philip, Kıral ailesinin bir akrabasıydı. Townsend ise sarayın sadece bir hizmetkârı... Lâkin şunu da söylemek lâzımdır ki, Prens Philip, sonradan baldızı Margaret'le Townsend'in evlenmesi bahis mevzuu olunca, evlenme aleyhinde hiçbir harekette bulunmadı. Bu mesele hakkında münakaşalara girişmekten, daima çekindi.

Townsend'ler, ancak Kıraliyet Ailesinin küçük köşklerini ziyaret ettikleri günler hoş bir vakit geçirebiliyorlardı. Bunun haricinde, karı-koca zaten pek beraber bulunamıyorlardı.

Townsend'in hep ikişer hafta süren vazife zamanları vardı. Bu iki hafta zarfında hiç eve uğramıyordu. Sarayda çalışır, sarayda yer, sarayda yatardı. Zemin katında, yüksek tavanlı, ince uzun pencereli eski moda bir odası vardı. Duvarları koyu yeşil boyalıydı. Mermerden büyük bir şöminesi vardı. Manzarası sarayın bahçesine bakıyordu. Işte bütün gün bu odanın içinde ömrünü geçiriyor, gece olunca da kendisine tahsis edilen yatak odasında yatıyordu.

Yemek zamanlarında, yemeğini sarayın yemekhanesinde, diğer memurlarla beraber yiyordu.

Iki haftalık vazife müddeti bitince kendisine altı haftalık bir izin veriliyordu. Bu bir buçuk ay zarfında tamamen boş kalıyordu. O zaman tabiî, küçük köşke dönüyor, karısının ve çocuklarının yanında bol bol oturuyordu.

Fakat bu şekilde bir çalışma hayatı zevkli olmuyordu. Bir müddet hiç eve gideme, sonra da mütemadiyen evde kapanıp otur!...

Rosemary, Peter'in vazife haftalarında kendisini sanki dul bir kadın zannediyordu. On beş gün sonra da çıkagelince, altı hafta müddetle gece-gündüz yanında kalmasını yadırgıyordu!... Velhasıl, evli bir insan için bu çeşit vazife cazip değildi. Her ikisi de, birbirlerinden uzak kaldıkları günlerde olduğu kadar, birbirleriyle mütemadiyen beraber oldukları günlerde de

büyük bir sıkıntı hissediyorlardı...

Peter, hareketli bir insandı. İzinli çıkıp boş kaldığı haftalar can sıkıntısından patlıyordu. Nihayet, buna bir çare bulmıya karar verdi. Şehre inip kendisine bir iş aradı. Çok geçmeden bir sigorta şirketinde iş buldu. İzinli haftalarında burada çalışmıya başladı.

Fakat günler geçtikçe Townsend Kıral Ailesiyle daha sıkı fıkı dost oluyordu. Bir zaman geldi, bu dostluk o kadar ilerledi ki, artık Peter boş zamanlarında da eve uğramaz oldu. Sarayda kalıp Kıral Ailesi arasında vakit geçirmeyi tercih etti. Bu hal, Rosemary'nin canını sıkıyordu. Townsend'in, kendisini sık sık ihmal etmesinden şikâyetçiydi. Zaten, yaradılışları da pek imtizaç etmediğinden, aralarında yavaş yavaş bir ayrılık havası esmiye başladı...

Peter, vazifesinden çok memnun ve ona en sıkı bağlarla bağlıydı.

1947 senesi ilkbaharının bir gününde, Kıral Güney Afrika seyahatine çıkmıya karar verdi. Bütün aile, Vanguard isimli harb gemisiyle İngiltere'den ayrıldılar. Bu gezi üç ay sürecekti ve 15 bin kilometrelik bir sahayı kaplıyacaktı. Townsend de tabiî, Kıralın yaveri olarak, seyahate iştirak ediyordu.

İnce, soluk yüzlü Margaret başlangıçta bu geziden hoşlandı. Lâkin günler geçtikçe sıkılmıya, sinirleri bozulmıya başladı. Bunu sezen Townsend, derhal genç kızla meşgul oldu. Her fırsatta onu avutmağa, sinirlerini yatıştırmıya çalıştı.

İşte bu seyahat münasebetiyle idi ki, Townsend'le Margaret arasında samimî bir arkadaşlık başlamış oldu. Lâkin bu arkadaşlık şimdilik sadece sevgi, emniyet ve takdir hisleri üzerinde kurulmuştu.

Peter, bu seyahat boyunca Kırala kendisini büsbütün sevdirdi.

Bir ara Kıral onu yanına çağırdı. Elini omuzuna koydu. Gülerek şöyle dedi :

«Peter, sen olmasaydın bilmem ki halimiz ne olacaktı ?...»

Elizabeth'le Prens Philip'in macerası dillere destan olunca, Margaret, evlenmeyi düşünmiye başlamıştı. Arkadaşları ile konuşurken sık sık bu mevzuu açıyordu. Birgün, birbirlerinin tamamen zıddı olan iki arkadaşının evlenmesi hakkında fikir yürütürlerken Margaret ciddî bir tavırla şöyle dedi :

«Ben, en iyisi, sert bir adamla evlenmeliyim ! Hoşlandığım erkek tipi budur...»

Genç Prenses bu sözleri söylerken acaba Townsend'i mi kastediyordu ?...

Peter, Margaret'e karşı icabında gayet sert bir adam olabiliyordu. Hem sert, hem de azimliydi. Margaret de onun bu taraflarını beğeniyordu ya !...

Townsend, Buckingham Sarayı'nın koridorlarında, kırmızı yol halıları üzerinde gidip gelirken ekseriya yeni bir elbisesini prova etmekte olan Margaret'e raslardı. Ayaküstü durup konuşuyorlardı. Peter, yeni elbiseyi dikkatle tetkik eder, beğenmezse hatır için «beğendim» demezdi. «Bu elbise size hiç gitmemiş !...» diye açıkça söylerdi.

O zaman ertesi gün elbise hemen ortadan kalkar, bir daha Margaret'in üzerinde görülmezdi !...

İşte, iki gencin birbirlerine karşı muhabbeti böyle ufak tefek hâdiselerle başladı. Tabiî önceleri bu muhabbet sadece samimî bir arkadaşlıktan ileri gitmiyordu. Margaret ona, Kıralla Kıraliçenin dediği gibi, «Peter» diye hitap ettiği halde, Townsend her zaman «siz» diyor ve cümlenin sonuna «efendim» kelimesini ilâve ediyordu.

Bu arada, Margaret'le evlenmek istiyen birçok kimseler de yok değildi. Meselâ en mühimi, Dalkeith asilzadelerinden Johnnie idi. Kıral, Kıraliçe, Margaret'in onunla evleneceğini tahmin etmekteydiler. Çünkü iki genç de birbirlerinden hoşlanıyorlardı. Hoşlanıyorlardı ama aralarında bir aşk macerası geçmiş değildi. Margaret, aksine yakışıklı yaver Townsend'e karşı âşıkane hislerle bağlanmıya başlamıştı...

Sarayın bütün eğlencelerine ve debdebesine rağmen, Margaret kendini ekseriya yalnız hissediyordu. İşte böyle anlarda hemen Peter Townsend sahneye çıkıyordu. Kıralla Kıraliçe de onu, Margaret'le alâkadar olması ve eğlendirmesi için teşvik ediyordu. Bazan, vazife icabı, Edinburgh'u dolaşmıya çıkarlardı. O zaman, hemen Peter'i yanlarına çağırırlar, Elizabeth'le Margaret'i, kendileri dönünceye kadar eğlendirmesini tembih ederlerdi. O da iki kızkardeşi arkasına takar, en yakın sinemada gangster filmini seyretmiye götürürdü ! Sinemada lüks locaya yan gelirlerdi sanmayın. En ucuz tarafından basbayağı koltuklara sıralanırlar, halkın arasında perdeyi seyrederlerdi.

1950 senesinin ağustos ayında, Townsend Sarayların idare müdür muavini tâyin edildi. Böylece sarayın ne kadar büyük bir itimadını kazanmış olduğu bir defa daha anlaşılmış oldu...

(Devamı gelecek sayıda)

Townsend önceleri Kıralın sadece yaveri iken kısa zamanda hanedan ailesinin en sadık dostu oldu. Resim, Kıral Ailesini yakışıklı yaver Townsend'le birlikte 1947 senesinde St. Paul Kilisesi'nin önünde gösteriyor.

★ ★ ★ ★ ★ PLÂSTİK SANAYİİNİN BİR ŞAHESERİ :

VİNYLEX

OTOMOBİL DÖŞEMELERİ

REKLAM MORAN

FABRİKA : Maltepe, Kartal - İst. Tel. 53 40 35 ★ SATIŞ MERKEZİ : Sirkeci Tel. 27 22 31

Aradığınız romanların
en güzellerini
ŞAHESER ROMANLAR
serisinde
bulabilirsiniz

JOSEPHINE
GELİN TACI
SABAH YILDIZI
MELISSA
AŞKTAN DA ÜSTÜN!
HARP VE SULH
BÜYÜLÜ ÇİÇEK
HER KADIN GİBİ
SENİ SEVMEK KADERİM
BAHAR ATEŞİ
BİR BAŞKA KADIN
SİLÂHLARA VEDA

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11
İSTANBUL

Kibar erkekler için asil bir losyon...

Muhitinde alâka celbeden "havalı" erkekler giyimlerine, hal ve tavırlarına hususi ihtimam gösteren kimselerdir... İşte Aqua Velva bu gibi titiz ve asil tavırlı erkeklerin kullandıkları dünyanın en muteber traş losyonudur.

Aqua Velva

Türkiye'de İlk Te

1928 yılında yapılması düşünülen, 1954'te inşaatına başlanan Uludağ teleferiği 1959 yılına sonunda işletmeye açılmış olacak. Bursa - Uludağ yolunu 3 saatten 21 dakikaya indiren teleferiğin ilk yolcuları hayat ekibi ...

1 **BAŞLANGIÇ** — Teleferik hattı, Reşat Nuri'nin «Çalıkuşu» romanında adı geçen Zeyniler Köyü'nün yanındaki Teferüç mevkiinden başlıyor, birçok dağ romanının yazıldığı Uludağ'ın eteklerinde bitiyor. 4670 metrelik kısmın telleri çekilmiş. Nakliye vagonetleri tel üzerinde gidip geliyor. Hayat ekibi, Uludağ teleferiğiyle 3 kilometrelik bir seyahat yaptı.

3 **KARŞILAMA** — Teleferik biri gidiş, biri dönüş olmak üzere iki hatta işliyor. Sarıalan istasyonunda teleferik vagonetleri değişmekte... Buraya kadar ilk vagonetlerle gelinecek, yolcular ikişer kişilik vagonetlere binerek Çobankaya'ya gidecekler. Bu hatta 102 vagonet çalışacak, saatte 300 kişi taşınacaktır. Burada sürat saniyede 2.5 metreye inmektedir.

«Havai hat bir havaiyattır».

1928 yılında bir iş adamı, Bursa'da Uludağ'a «havai hat - teleferik» yapmak istemiş, fakat bu işe akıl erdiremiyenler yukarıdaki kelime oyunu ile bu teşebbüsü önlemeğe çalışmışlardı. Gerçekten de bu düşünce 1954 yılına kadar bir «havaiyat» olarak kaldı. Oysa, yüzlerce yıl önce Hindistan'da, Çin'de, Japonya'da «teleferik» yolunda — o günler için — ileri adımlar atılmıştı. Büyük vadiler arasında kurulan havai hatlarda yük ve insan taşınıyordu. Sonra askerî teleferikler yapıldı. Gerçek anlamda «teleferik» 1874 te kurulmuştur. A. Bleichert adlı bir bilgin «modern teleferik»in babası sayılır. İlk modern teleferik ise Almanya'nın Freiburg şehrinde 1929 yılında kurulmuştur.

1954 te Bursa'da teleferik kurulması gerçekleşti. İsviçre'nin Von Roll firması bu işi üzerine almıştı. 3 milyon 200 bin İsviçre frangına mal olacak teleferiğin uzunluğu 7870 metredir. Teleferik hattı Bursa civarındaki Zeyniler Köyü'nün yanında Teferüç mevkiinden başlamakta, Uludağ'ın eteklerindeki Çobankaya'ya kadar uzanmaktadır. Ancak, ileride teleferik hattı zirveye yakın olan Bakacığa kadar uzatılacaktır. İlk bölümün inşaatı bir yıl devam edecek, tahminen 1959 yılının Cumhuriyet Bayramında işletmeye açılacaktır. Teleferik işlemeğe başladıktan sonra, saatte 150 kişi Uludağ'a çıkacak, 150 kişi de şehire inebilecektir. Bu arada, bugün karayoluyla 3 saatte alınan Uludağ yolu da 21 dakikaya inecektir.

leferik Yolculuğu

2 **BİRİNCİ KİLOMETRE** — İşaret verildi. Teleferik ağır ağır hareket etti, sonra hızlandı. Aşağıdaki insanlar, evler küçüldükçe küçüldü. Teleferik yükseldi... İlk istasyon birinci kilometrede. 2340 metrelik ilk bölümde 40 kişilik vagonetler işleyecek ve saatte 275 kişi taşınabilecek. Bu hattaki teleferiğin hızı saniyede 6 metre, 7 dakikada Kadıyayla'ya varılacak

4 **KADIYAYLA** — Burada özel bir istasyon binası yapılacak. Biraz ileride Sarıalan'da yolcuların istirahati de düşünülmüş. Vagonet değiştiren yolcular, özel bar'da dinlenecek. Sarıalan'dan Bursa öyle güzel görünüyor ki... Tarih yeşillikler arasında yatıyor. İstasyon ve hattın inşasını incelemek üzere İsviçre'ye bir profesör ile bir yüksek mimar gönderilmiş.

MUKAVELE İMZALANIYOR — Bursa'nın imarcı valisi İhsan Sabri Çağlayangil «teleferik» mukavelesini imzalıyor. Yandaki, firmanın mümessilidir.

FOTOĞRAF: EROL DERNEK

Ahçı Başı

ÇOK MEMNUN
ÇÜNKÜ
HAZIRLADIĞI
YEMEKLER
TAKDİR EDİLİYOR
HERKES SIRTINI
OKŞUYOR.

Tamek

Bu muvaffakiyetin sırrını sizlere açıklıyoruz: Ahçı Başı bütün yemeklerinde yalnız TAMEK Domates Salçası, ızgaralarda TAMEK KETÇAP'ı ve Makarnalarda TAMEK İtalyan Sosu kullanmakla bu muvaffakiyete erişti.

TAM 41 ÇEŞİT

TAMEK KONSERVELERİ

Dalma En Üstün

DONMUŞ DENİZ

4 YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

ATEŞ başındaki adama yaklaşarak, daldığı derin uykudan uyandırmağa çalışıyordu:

— Bateson! Kalk bakalım! Nöbetin bitti.

Bu nöbet değiştirme, kulübenin arkasındaki bir yığın yelken bezlerinin arasına gömülmekten ibaretti! Bateson, esniyerek, yatağına gitmek üzere ortadan kayboldu. Teğmen Crayford hızlı adımlarla bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, kanını ısıtmaya çalışıyordu.

Fıçının üstünde duran havanla havaneli gözüne ilişti. Durup hamaktaki adama baktı ve gülümsiyerek kendi kendine:

— Aşçıyı uyandırmalıyım, dedi, beni neşelendirmekte ne kadar faydalı olduğunu o farketmiyor! Dünyanın en büyük gevezesi ve çenebazı! Fakat gelin bir de ona sorun! Ona göre o, bütün gemidekilerin biricik neşeli adamıdır. Hey, John Want! John Want! Kalk bakalım, işbaşına!

Yatak çarşafları içinden kırmızı gece takkeli bir baş, yavaş yavaş kalktı. Melankolik bir burun hamakın kenarına dayandı. Bu burna lâyık bir ses, Kutup ıklimi hakkındaki düşüncelerini şöylece izah ediyordu:

— Hey Allahım! Bütün nefesim, battaniyemin üstünde! Şu buz parçalarına lûtfen bir bakın! Ağzım, battaniyem, her tarafım buzlar içinde! Her nefes aldıkça birşeyleri dondurmuşum! Bir insan kendi yatağını donduracak kadar soğuğu içine alırsa ondan artık hayır beklememelidir. Neyse, gevezelik etmiyeyim!

Crayford, sabırsızlıkla sahan içindeki kemikleri okşadı. John Want, tavana asılı olan ipe tutunarak hamaktan aşağı indi. Kumandanının yanına gidecek yerde, titreşerek, ateş kenarına gidip ve mütemadiyen kendi kendine birşeyler söyliyerek, çenesini mümkün olduğu kadar ateşe yanaştırdı. Crayford merakla sordu:

— Hey! Ne yapıyorsun orada

— Sakalımı eritiyorum, efendim!

— Derhal buraya gel ve şu kemikleri ne yapacaksan yap.

John Want hâlâ hareketsiz duruyor, bu sefer ateşe başka birşey tutuyordu. Crayford tekrar seslendi:

— Yine ne marifetler yapıyorsun orada?

— Saatimi eritiyorum, efendim. Bütün gece yastığımın altında idi, soğuktan durmuş. Ne zevkli bir ıklim, değil mi, efendim? Tam yaşanılacak yer burası! Neyse, gevezelik etmiyeyim!

— Doğruyu söyledin! Senin gevezelikten hoşlanmadığını hepimiz biliriz. Şimdi onu geç de şu kemiklere bir bak bakalım. Icabı kadar ufak kırılmış mı?

John Want süratle teğmene yaklaşarak onu dikkatle süzmeğe başladı:

— Affedersiniz efendim, dedi, sesiniz bugün biraz tuhaf çıkıyor!

— Sen benim sesimi bırak da şu kemikleri ne yapacaksan yap.

— Evet efendim, kemikler... Biraz daha dövülmek ister. Hatırınız için bütün gayretimi sarfedeceğim.

— Yani ne demek istiyorsun?

John Want başını sallayıp Crayford'a acı bir tebessümle bakarak:

— Size kemik çorbası pişirmek şerefine nail olacağım günlerin sayılı olduğunu söylemek isterdim. Siz bile zannediyor musunuz ki çok zaman daha yaşıyabileceksiniz? Müsaadenizle ben buna menfi bir cevap vereyim! Öyle sanıyorum ki bizim için şurada ya bir haftalık veya on günlük bir ömür kalmıştır. Neyse, gevezelik etmiyeyim.

Bunları söyliyerek kemikleri havanın içine koydu ve dövmeğe başladı. Bu sırada odaya bir gemici girerek:

— Kaptan Ebsworth'den size bir mesaj getirdim, efendim.

Dedi.

— Neymiş bu mesaj?

— Kaptan, donma ağrılarından her zamankinden fazla ıstırap çekmektedir. Derhal sizi görmek istiyor.

— Hemen geliyorum. Doktoru kaldırın.

Diyerek Crayford, arkasında gemici, iç odaya doğru yürüyüp gitti. John Want tekrar başını sallıyarak, herzamankinden daha acı bir tebessümle kendi kendine:

— Doktoru kaldırın, diye tekrarladı, farzedelim ki doktor donmuştur. Ne olacak? Zaten dün gece onda bir gramlık bile hararet kalmamıştı! Sesi de davul gibi çıkıyordu! Neyse, şimdi doktoru bırakalım da bizim şu kemiklere gelelim! Suyu kaynat, at içine kemikleri ve sonra buyurun çorba safasına! Vaktiyle bir aşçının yanında çıraktım. O güzelim mutfakta o galonlarca su ve kemiği bir kazana atıp kaplumbağa çorbası karıştırdığımı ve sonra da bunu buz gibi dondurduğumu hatırladıkça vallahi kendimden geçiyorum. Bu el, ne yemekler pişirdi! Bir de gelin John Want'u burada görün! Ah John Want, John Want! Sen ne akla hizmet ettin de bu menhus denizlere geldin? Ne işin vardı buralarda?

Yeni bir ses aşçıyı daldığı derin hulyalardan ayılttı. Ses, kulübenin yatakhane kısmından geliyordu. Francis Aldersley şöyle diyordu:

— Ateşin başında karga gibi kim oturuyor orada?

Kendine büyük bir hakarette bulunulmuş gibi John Want söylendi:

— Karga gibi kim oturuyor? diye tekrarladı, sizin kendi sesinizin ne hale geldiğinden haberiniz yok galiba Mister Frank? (John kendi kendine konuşuyormuş gibi devamla) Altı saatten fazla yaşayamıyacağına senet veririm. Üste de boşboğazlık ediyor!

Frank sordu:

— Orada ne yapıyorsun?

— Kemik çorbası yapıyorum. Bir taraftan da denizlerde ne işim vardı diye kendi kendime söyleniyorum.

— Öyleyse niçin denizlere çıktın?

— İşte bunu ben de halledemedim ya! Niçin denizci oldum? Belki bu bir tabiat tersliği neticesidir. Belki de deniz tutmasını yenmenin verdiği sahte gururdur, belki de Robenson Krusoe ve sair buna benzer denizci olmamayı bana tasviye eden kitapları okuduğumdandır. Hulâsa, beni denizci yapan sebebin bunlardan hangisi olduğunu hâlâ halledemedim gitti!

Aşçının bu gevezeliklerine Frank güldü ve:

— Sen yaşlı bir adamsın, dedi, deniz tutmasını yenmenin verdiği sahte gurur cümlesiyle ne demek istiyorsun? Yoksa bu hastalığı tedavi için yeni bir usul mü keşfettin?

John Want'un kederli çehresi, birdenbire canlandı. Zira bu sual, aşçının hayatında geçen unutulmaz bir hâtırayı tazelemişti. Dedi ki:

— Evet efendim! Güzel tahmin ettiniz. Eğer bu dünyada deniz tutmasını önliyebilmiş bir adam varsa o da benim! Ben bunu fazla yemek yemekle önliyebildim, Mister Frank. Mavi suyu ben ilk defa bir yolcu vapuriyle seyahate çıktığım zaman gördüm. Tam öğle vakti deniz birdenbire azdı. Masaya çorba kâsesi konulduğu zaman midemin allak bullak olduğunu hissettim. Kaptan:

— Ne o, hastalandın mı yoksa?

Diye sordu. Tasdik ettim.

— Benim ilâcımı tecrübe etmek ister misin?

Diye sordu bana.

— Çok memnun olurum.

Diye cevap verdim.

— Kalbin hâlâ ağzında mı?

Dedi bana.

— Tamamiyle değil.

Cevabını verdim.

— Şu kaplumbağa çorbasına hele bir himmet et bakalım!

Diyerek bana ikramda bulundu. Birkaç kaşık atıştırmıştım ki suratım çarşaf gibi bembeyaz kesildi! Kaptan gözü ile işaret ederek:

— Güverteye çıkıp çorbayı boşalt ve tekrar buraya gel.

Dedi. Güverteye çıkıp çorbayı boşalttıktan sonra tekrar yemek salonuna geldim. Bu sefer kaptan:

— Haydi bakalım, şu balığın başiyle omuzlarına himmet et!

Diyerek önüme balığın yağlı kısımlarını sürdü.

— Aman yapamıyacağım!

Dedimse de kaptan:

— Yapacaksın, diye ısrar etti, bu hastalığın ilâcı budur!

İster istemez yemeğe başladım. Fakat sen misin balık yiyen? Bu sefer yüzüm kirece döndü. Kaptan:

— Koş bakalım güverteye! Balığın başını çıkar ve tekrar gel buraya!

Dedi. Emre itaat eder gider, emre itaat eder dönerdim. Bu sefer kaptan:

— Şimdi buyur bakalım şu koyun paçasına!

Demez mi?

— Aman çok yağlı! Dayanamam!

İtirazını bastım ama dinliyen kim? Kaptanda cevap hazır:

— Bunun ilâcı yağlı yemeklerdir!

Boynumuzu büküp emre itaat ettik. Haydi yine güverteye ve sonra yine yemek salonuna. Bu sefer yağsız sığır eti geldi. Aynı hikâye! Güverteden döndüğüm zaman canlı bir insandan ziyade bir mevtaya benziyordum. Bir bardak bira ile bu işin sonu gelmişti. Kaptan sordu:

— Güverteye gitmek yok mu?

Cevap verdim:

— Yok kaptan!

Kaptan memnuniyetle gülümsiyerek:

— Tedavi tamam, dedi, hiçbir zaman midene esir olma! O şana mutlaka esir olacaktır!

Bu hikâyeden alınacak dersi izahtan sonra John Want kemik sahanını alıp mutfağın yolunu tuttu. Biraz sonra Crayford kulübeye dönerek Frank Aldersley'i şu sual ile hayrete düşürdü:

— Karyolanda kıymetli bir şeyin var mı, Frank?

Frank şaşırmıştı:

— Ben içinden çıktıktan sonra karyolamda hiçbir kıymetli şey kalmaz! Bunu niçin soruyorsun?

— Yakacak ihtiyacımız o kadar şiddetlenmiştir ki karyolandan istifadeyi düşünmeğe mecbur kaldık. Baltasını alarak hemen buraya gelmesini Bateson'a emrettim.

— Yakılacak başka birşey bulamadın da benim karyolama mı göz koydun? Bateson baltasiyle gelip karyolamı parçaladıktan sonra ben ne olacağım?

— Tahmin edemiyor musun?

— Soğuk beni aptallaştırmış olacak. Muammayı bir türlü halledemiyorum. Yardım et bana!

— Başüstüne! Yakında pek çok karyola boşalacak. Nihayet şu sefil hayatımızda, pek yakında, bir değişiklik olacak. Şimdi anladın mı?

Frank'ın gözleri parladı. Yatağından fırlıyarak kürk kalpağını sevinçle havada salladı:

— Anlamak mı? Nasıl anlamaz olurum? Demek nihayet keşif kolu hareket edecek. Ben de bu kola katılacak mıyım acaba?

Crayford, samimî bir eda ile cevap verdi:

— Sen doktorun elinden daha yeni kurtuldun, Frank! Keşif koluna katılacak kadar kuvvetli olduğunu sanmıyorum.

— Kuvvetli veya kuvvetsiz, burada çivilenip kalmaktan ve mahvolmaktan herhalde daha iyidir. Crayford, ne olur beni de gidecek gönüllüler arasına koy.

— Bu işde gönüllü kabul edilmiyecek. Kaptan Helding'le Ebsworth bu usule muhaliftirler.

— Yani tâyini kendi ellerine mi almak istiyorlar? Ben, şahsım namına, buna itiraz ederim.

— Dinle beni bir saniye; sen geçen gün subaylardan biriyle Backgammon oynuyordun. Oyun tahtası senin mi yoksa onun mudur?

— Benimdir. Bavulumda saklıyorum. Neden sordun?

— Zarlarla kutuyu istiyorum. Kaptanlar, zannederim ki çok akıllıca bir karar verdiler. Bu işi şansa bırakacaklar. Atılacak zar, kimlerin gideceğini ve kimlerin kalacağını tâyin edecek. Wanderer'in subaylariyle mürettebatı, zar atmak üzere, nerdeyse gelecekler. Meselenin bu şekilde halline ne senin, ne de başka birinin itirazda bulunacağını sanmam. Subaylar da, gemiciler de aynı şekilde hareket edecek. Bu suretle dırdıra meydan kalmaz.

— Bundan çok memnun oldum doğrusu. Fakat subaylar arasında biri var ki muhakkak itiraz edecektir.

— Sen kimsen bahsediyorsun?...

— Onu sen de pekâlâ bilirsin. «Seferî Heyetin Ayısı» yani Richard Wardour!

— Frank! Frank! Ağzından çıkanı kulakların duymuyor galiba! Benim kıymetli dostum Richard Wardour'dan bahsederken bir daha bu çirkin lâkabı tekrarlama.

— Kıymetli dostun mu? Crayford! O adamdan nasıl hoşlanabilirsin? Doğrusu hayret ediyorum.

Crayford, elini Frank'ın omuzuna koydu. Sea-Mew subayları içinde onun en sevdiği Frank'tı. Dedi ki:

— Niye hayret ediyorsun? Onun hakkında bir hüküm verebilmen için hiçbir tecrübe sahibi değilsin. Onunla sen daima ayrı ayrı gemilerde bulundunuz. Ben seni onunla birarada beş dakika bile görmüş değilim. Öyle olunca onun karakteri hakkında nasıl bir hüküm verebilirsin?

— Onun hakkında herkes nasıl düşünüyorsa ben de bu umumi kanaate iştirak ediyorum. Ayı lâkabını almış olması, sevilmediğinin bir delili sayılmaz mı? Hiç kimse onu sevmiyor. Bunun bir sebebi olmak gerekmez mi?

— Bunun bir tek sebebi vardır; onu hiç kimse anlamıyor. Düşün ki biz İngiltere'den buralara kadar onunla birlikte aynı gemide seyahat ettik, ve ancak buzlara saplanıp kaldıktan sonra aynı gemide aylarca dostluk ettik. İşte ben bu esnada onun ne biçim bir adam olduğunu anladım. Görünürdeki bütün zayıf noktalarına rağmen onda büyük ve zengin bir kalb çarpmaktadır. Onu benim kadar tanıyıncaya kadar hakkında bir karar vermekten çekin. Şimdi sen bana şu zarları ver.

Frank bavulunu açtı. Tam bu sırada dışardan gemicilerin sevinç naraları duyulmağa başlamıştı.

Bölüm VIII

Nöbet bekliyen gemici dış kapıyı açtı. Wanderer subayları, karların üstünde sekerek, kulübeye yaklaşıyorlardı. Biraz daha ilerde, merhametsiz kapkara gökyüzünün altında, köpekleri ve kızaklariyle mürettebat, dağınık bir halde, yapacakları şüpheli ve tehlikeli yolculuk için emir bekliyorlardı.

Wanderer Kaptanı Helding, subaylarının refakatinde, değişiklik kararından neşeli bir halde, kulübeden içeri girdi. Bunların arkasında, yalnız başına ağır ağır yürüyen esmer, sessiz, kalın kaşlı biri geliyordu. Ne konuşuyor, ne de kimsenin elini sıkıyordu; orada hazır bulunanlar içinde o, kendisini bekliyen kadere karşı yegâne kayıtsız adamdı. Bu, subay arkadaşlarının kendisine «Seferî Heyetin Ayısı» lâkabını taktıkları şahıstı. Yani Richard Wardour.

Crayford, Helding'i karşılamak üzere ilerledi. Frank, biraz önce kendisine edilen dostça nasihati hatırlıyarak, Wanderer'in diğer subaylarını geçerek Crayford'un dostu Richard Wardour'a karşı hususi bir iltifatta bulunmuş olmak için:

— Günaydın, Mister Wardour, dedi, bu korkunç yerden nihayet kurtulacağımız için birbirimizi tebrik etmeliyiz.

Wardour cevap verdi:

— Size korkunç geliyor. Ben ise buradan hoşlanıyorum.

— Hoşlanıyor musunuz? Aman Allahım, nasıl olur bu?

— Çünkü burada kadın yok!

(Devamı gelecek sayıda)

— Kaptan Ebsworth'dan bir mesaj getirdim. Donma ağrılarından her zamankinden çok ıstırap çektiği için derhal sizi görmek istiyor.

Hayat

ATATÜRK

Reisicumhur seçildiği gün giyip Büyük Millet Meclisine geldiği ilk resmi elbisesiyle

Dumlupınar'dan Cumhuriyet'e

Dumlupınar Meydan Muharebesi

YAZAN: NAŞİT HAKKI ULUĞ
FOTOĞRAFLAR: E. NEDİM TENGİZMAN

PİYADE, topçunun himayesinde, düşman kuvvetlerinin büyük kısmının bulunduğu yığıntıya yaklaşıyordu. Düşman topçusunun savurduğu mermiler, Gazi'nin bulunduğu yerin pek yakınlarına düşüyordu, Mustafa Kemal dudaklarındaki sigaradan birkaç nefes acele acele çektikten sonra :

— Güneş bizim topçunun rüyetine mâni oluyor, biraz sonra süngülerimize aksedecek, o zaman da düşmanın rüyetine mâni olacak, diyor.

Birkaç dakika sonra, pek yakından «Allah Allah» sesleri duyuluyor, hücuma kalkan piyadenin süngülerine güneş vurdukça gerçekten yalımlar yapıyordu.

Yanındaki yaveri Muzaffer Kılıç anlatıyor :

— Bu anda Gazi'nin yüzünde büyük bir ıstırap ifadesi vardı. Allah Allah, diyerek çığ gibi düşmanın üzerine devrilen binlerce Mehmetçiğin ölümü hor görüşü, onun hassas kalbini tesiri altına almıştı. Sigarasını yere atıp siperde doğruldu. Gözü gibi sevdiği ve üzerine titrediği askerlerinin huzurunda sanki bir saygı duruşu idi bu...

Askerlik sanatının eşsiz dahisi harbden ve kandan tiksiniyordu. Gözleri nemli idi. Güneş batarken bir ara, eliyle harb sahasını göstererek :

— Hacı Anesti, mağrur kumandan, gel ordularını kurtarsana, diye bağırdı.

Gecenin karanlığı çökerken ateş te kesilmişti, her taraftan gelen raporlar, düşmanın mahv ve perişan edildiğini bildiriyordu. Gazi, o geceyi Dumlupınar köyünde kuru tahta üzerinde geçirdi ve ertesi günü öğle üzeri Afyon'dan eşyalar gelerek, Paşanın çadırı bir köy evinin damına kuruldu.

ERTESİ GÜN MUHAREBE MEYDANINDA

O sabah, erken saatlerde Başkumandan muharebe meydanını dolaşıyordu. Gördüğü manzaradan müteessir ve muztaripti. Binlerce düşman cesedi yerlerde yatıyor, üstüste yığılmış yüzlerce topçu hayvanının leşi etrafı dolduruyor, bırakılmış toplar, cephane arabaları, eşyalar yerlerde sürünüyordu.

Gazi bu elim manzara karşısında :

«Bu manzara insanlığı utandırabilir ! diyor. «Fakat meşru müdafaamız için buna mecbur olduk. Türkler başka milletlerin vatanında böyle bir harekete teşebbüs etmezler...»

Biraz ileride topların arasında yere düşmüş bir Yunan bayrağı gözüne ilişiyor, eliyle işaretle :

«Bir milletin istiklâl âlâmetidir, düşmanın da olsa, hürmet etmek lâzımdır, bayrağı kaldırıp topun üzerine koyunuz !» emrini veriyor.

Başkumandanlık Meydan Muharebesi böylece bitmişti, gerçekten bu meydan muharebesi 26 ağustosta güneş doğmadan Afyon önlerinde başlamış, 30 ağustosta güneş batarken Dumlupınar'da bitmişti. Şehit, yaralı ve hasta olarak bizim kaybımız on bin kişi idi. Yunanlılar, yüz binden fazla yalnız ölü bırakmışlardı. Anadolu'da yenilen bu ordu, Yunan devletinin o zamana kadar çıkardığı en kuvvetli ordu idi.

ORDULAR, İLK HEDEFİNİZ AKDENİZDİR, İLERİ !...

1/9/1922 günü Mustafa Kemal ordularına tarihî emrini veriyordu :

Türkiye Büyük Millet Meclisi orduları !...

Afyonkarahisar - Dumlupınar Büyük Meydan Muharebesinde zalim ve mağrur bir ordunun asıl unsurlarını, inanılmıyacak kadar az bir zamanda yokederek büyük ve necip milletimizin fedakârlıklarına lâyık olduğunuzu ispat ediyorsunuz. Sahibimiz olan büyük Türk Milleti istikbalinden emin olmıya haklıdır. Muharebe meydanındaki maharet ve fedakârlıklarınızı yakından görüyor ve takib ediyorum. Milletimizin hakkınızdaki takdirlerine delâlet etmek vazifemi arka arkaya yapacağım. Başkumandanlığa teklifler yapmasını Cephe Kumandanlığına emrettim. Bütün arkadaşlarımın Anadolu'da daha başka meydan muharebeleri verileceğini gözönünde bulundurarak ilerlemesini ve herkesin aklını, cesaret ve hamiyetini biribiriyle yarıştırırcasına ibzale devam etmesini isterim.

İlk hedefiniz Akdenizdir, ileri !»

ORDUNUN PAROLASI VAZİFE UĞRUNDA ŞEHİT OLMAK !

Mustafa Kemal millete hitaben neşrettiği beyannamede diyordu ki :

«Teşkilât ve donatımı gibi gelenekleri ve zaferleri ve adı milletimin şuurundan, ezeli ve ebedi imanından vücut bulan ordularımızı, fedakârlıklara lâyık olarak size takdim ediyorum. En büyük kumandanından en genç neferine kadar ordularımızda hâkim olan fikir, milletin gösterdiği vazife uğrunda şehit olmaktır. Bunu muharebe meydanında görerek milletime haber veriyorum.»

YUNAN BAŞKUMANDANI GAZİ'NİN HUZURUNDA

— Getirdiler mi ?

Muzaffer Türk ordularının Başkumandanı Gazi Mustafa Kemal, Uşak'ta Yunan askerî idaresinin, Başkumandanı Hacı Anesti için işgal ettiği bir Türk konağının, beyaz yağlıboyalı bir salonunda, yaverine soruyordu, getirilenler eylülün ikinci gecesi Dadaylı Halit Beyin kumanda ettiği Beşinci Kafkas Fırkası tarafından esir edilen gruptan Yunan Orduları Başkumandanı General Trikopis ile Eskişehir Cephesi Kumandanı General Dienis idi.

Esir generaller odaya girdiği zaman, yanında Garp Cephesi Kumandanı İsmet ve Birinci Ordu Kumandanı Nureddin Paşalar vardı. Gazi ayağa kalkmıştı, onlara yer gösterdikten sonra, kısa bir konuşma yaptı. Döğer'deki kuvvetlerini neden Dumlupınar'a süremediklerini sordu, getirseler de, taarruzu biraz durdurabilseler dahi, kati neticeye bir tesir yapamıyacaklarını söyledi.

Trikopis : «Bu âkıbeti hiçbir zaman tahmin etmiyordum, intihar etmediğime üzülüyorum» deyince; Büyük Gazi :

— Fazla teessüre kapılmayınız, büyük bir asker olan Napoleon da aynı âkıbete düşmüştü, diye onları teselli etti. Yanındakilere esir generallerin istirahatiyle alâkalanmalarını, güvenliklerine dikkat olunmasını ve Trikopis'in İstanbul'da bulunan eşine sağlığının bildirilmesi dileğinin Kızılay vasıtasiyle yerine getirilmesini emretti.

Mustafa Kemal civanmert bir insandı. O, zaferinin zevkini elbette duyuyor, fakat gururunu gizlemesini biliyordu; düşmanlarını acınacak durumda görünce, onları âdeta mazur gösterecek sebepler aramak istiyordu. Fakat ceberuta karşı Mustafa Kemal eğilmezdi.

TRİKOPİS'İN HÂTIRATINDA

General Trikopis, hâtıratının dünya harb edebiyatına geçen bu kısmında, Mustafa Kemal'in huzurundaki kısa zamanı şöyle anlatmıştı :

«Mustafa Kemal'in odasına girdiğim zaman, o, ayağa kalkarak beni nezaketle karşıladı ve Fransızca hitabederek, dedi ki :

«— Unutmayın ki, koca Napoleon'da esir olmuştu, siz vazifenizi tam olarak onun kadar yaptınız, biz de sizi takdir ediyor ve hürmet ediyoruz. Burada esir değil, misafirimsiniz.»

Sonra bana sordu :

«— Küçük Asya Orduları Ku-

Esir Yunan topçu, nakliye müfettişleri Ankara Garnizon K.nı ile.

Esir Yunan Başkumandanı General Trikopis, Ankara esirler kampında.

Esir edilen Yunan Generali Dienis Ankara'daki esirler kampında.

KARAKAYA'NIN ÖNÜNDE — *Zaferin ikinci yıldönümünde civar köylerden gelenler, Kütahya halkının Dumlupınar Zaferi'nin kazanıldığı Karakaya'nın önüne diktikleri zafer takının üzerindeki yazıyı okurken görülmektedir.*

mandanlığına tâyin edildiğinizi biliyor musunuz ?»

«— Hayır, dedim. Ordunuzun telsizleri işliyor, siz haber almış olacaksınız.» Sonra öğrendim ki, 26 ağustos 1922 tarihli Atina gazeteleri, şu haberi yayınlamışlardı : «Tuğgeneral Trikopis, Küçük Asya Kumandanlığına tâyin edilmiştir. Kendisi harb sahalarındaki cesaretinden dolayı Tümgeneralliğe yükseltilmiştir.» Halbuki Resmî Gazetede, tâyin haberim çıktığı halde terfiimden ve harb sahalarındaki cesaretimden bahis yoktu. Bu karar Rermî Gazeteye intikal edinceye kadar her halde felâket ve ordunun dağılışı Atina'da öğrenilmişti. Uşak'tan Ankara'ya, oradan Kırşehir'e götürüldüm. Benimle beraber, General Dienis ve Dimaras ve Kladas ve birçok üst subaylar da vardı.»

General, hâtıralarını şu sözlerle bitirmişti : «Napoleon der ki, Waterloo birçok zaferlerin hâtırasını silecektir; son hareket, ilkini unuttturur...»

NURİ BERKÖZ'ÜN CEVABI

General Trikopis, Gazi Mustafa Kemal'in kendisine gösterdiği bu ince jestten şımarmış, Yunan esirlerini Ankara'ya sevkeden, Cephe Menzil Şubesi Müdürü Binbaşı Nuri Beye (aziz kumandanım emekli Korgeneral Nuri Berköz) Yunan esirlerinin Uşak'tan Polatlı'ya kadar yaya sevklerinden dolayı bir şikâyet mektubu göndermişti. Nuri Beyin Trikopis'e verdiği cevap, her halde onu utandırmalı idi : «... Bir yıl önce Uşak'tan Sakarya'ya kadar yürüyen ve orada da muvaffak olamıyarak bir bu kadar mesafeyi geriye kateden zabitlerinizin bu kadar tahammülsüz ve yorgun olduğunu iddia etmeniz mübalâğalı görülmüştür. Davet edilmedikleri memleketimizi tahripte pek çâlâk davranan Yunan zabitlerinin üç günlük yürüyüşe dayanamamaları iddiası gülünç olur. Hatırlayınız ki, şu dakikada henüz esir olmıyan zabitleriniz, sizin verdiğiniz talimat dairesinde köy ve kasabalarımızı yakmakla meşguldürler...»

ANKARA'DA ZAFER ŞENLİĞİ

Aynı gün Ankara'da,

Gazi'den aldığı kısa tellerden sonra, Ankara, habersiz, heyecanlı, uykusuz geceler geçiriyordu. Büyük Millet Meclisinin kapıları gece gündüz açık, içerisi ve avlusu kalabalıktı... Tahminler, hesaplar... Artık herkes bir erkânıharb kesilmişti. İcra Vekilleri Heyeti Reisi Rauf (Orbay) Bey veya Meclis İkinci Başkanı Ali Fuat (Cebesoy) Paşanın elinde bir kâğıtla gelişi hemen heyecan yaratıyor, onlara koşuyorlar, etrafını sararak zafer haberini istiyorlardı.

Ve bir gün taarruzun altıncı günü akşamı, büyük zaferin, büyük müjdesi geldi... Rahmetli Recep Peker, Hâkimiyeti Milliye'de «Hakikatler hayalimizi geçti...» diye kaleme sarılıyordu. Meclisin içinde ve avlusunda herkes çılgın gibi idi, bir çocuk gibi zıplayan sarıklı, âbânili mebuslar, Birinci Gruptan olsun, İkinci Gruptan olsun hepsi biribiriyle sarmaş dolaştı.. öpüşen öpüşene.. kucaklaşan kucaklaşana... Yalnız kalpaklar değil, üstü sarıklı fesler de havaya atılıyordu. Millet bahçesinde harmandalına kalkan mebusları, yerlerine oturtmak kabil olmuyordu. Neşe ile gözyaşı biribirine karışmıştı. Geceki fener alayı bütün Ankara'yı ayağa kaldırmıştı, durmadan tabancalar patlıyor, zurnacının tiz sesi, «Ankara'nın taşına bak, şu feleğin işine bak !» diye uzayıp Karaoğlan Çarşısından aşağı gelen kalabalığı peşine takmıştı. Zincirli camiin önlerinde yine tabancalar boşaltılıyordu, bir kaza kurşunu nasılsa, bir masuma, Berber Con'a rastladı idi..

AKDENİZE DOĞRU YARIŞ

Akdeniz'e doğru büyük bir yarış başlamıştı; piyade süvariden geri kalmak istemiyordu, topçu da aralarında idi. Süvari tümenlerine tertib edilen dağ topçuları da onların arasında yaya olarak ilerliyor, ayrılmıyorlardı.

9.9.1922 günü, Yüzbaşı Şerafeddin'in kumandasındaki bir müfrezemiz, hükümet konağına şanlı bayrağımızı çekerken, İkinci Süvari Tümeni Kumandanı Albay Zeki de «Sadayı Hak» gazetesiyle halkı sükûna ve işi güciyle uğraşmıya devam etmesini bildiren tebliğini neşrederek, İzmir'e el koymuş bulunuyordu.

Gazi Mustafa Kemal, ordularının İzmir'e girişini Bel kahve'de seyrettikten sonra, yine Nif'e (bugünkü Kemalpaşa) dönmüş ve geceyi orada geçirerek, ertesi gün İzmir'e hareket etmişti.

Birinci otomobilde, Gazi ve solunda İsmet Paşa ve yaverleri, ikinci otomobilde Fevzi Paşa ve maiyeti ve onu takibeden arabalarda, Cephe Erkânıharb Reisi Asım Gündüz, Topçu Müfettişi Galip Paşa, Halide Edib Hanım, Cephe Harekât Şubesi Müdürü Tevfik Bıyıklıoğlu, Sıhhiye Reisi Dr. Hulûsi Alataş ve Kurmay Yarbar Seyfeddin Şem'i beyler vardı.

(Devamı gelecek sayıda)

JANE POWELL

cazip sinema yıldızı diyor ki :

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım."

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. Bol miktardaki, kaymak gibi köpüğü, hakikî bir güzellik mustahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz.

LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra evvelâ sıcak su ile, müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.

Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

LT 859

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

MODA

1958-59 kış mevsimi manto modelleri arasında sade biçimli ve kısa boylu olanlar ekseriyeti teşkil etmektedir. Aşağıda sizlere buna misal teşkil eden birkaç enteresan örnek takdim ediyoruz.

SUAVİ SONAR

DİKİŞLİ — Bej rengi kalın yünlüden yapılmış pratik bir manto. Kollar takma olup yaka spor, beden düzdür. Önde 6 düğmesi, yanlarda kapaklı cepleri vardır. Kumaşın kenar kısımlarındaki 5 sıra dikiş modele ayrı bir hususiyet vermektedir.

KARELİ — Gri - beyaz kareli deseni olan yünlü kumaştan yapılmış bir manto. Pierre Clarence'ın bu modelinde kollar reglan, arka robalı ve plikaşelidir. Buraya konan enli şentür fazla bolluğa mâni olmakta ve modeli şıklaştırmaktadır.

ÇİFT YAKA — Nina Ricci'nin düz iplik kesilmiş bu takma kollu sade modelinin özelliğini çift yakalı oluşu teşkil etmektedir.

TEZAT — Beyaz yünlüden yapılmış bu mantonun güzelliğini siyah papyon, düğme ve eldiven vermektedir.

KÜRKLÜ — Etek kısımlarının yanlardan açık olması dolayısiyle elbisenin üzerine manto giyilmiş hissini veren bu orijinal model aslında bir rob-mantodur. Yakasında bulunan kürk, kıyafete ayrı bir hava vermektedir. **(Nina Ricci)**

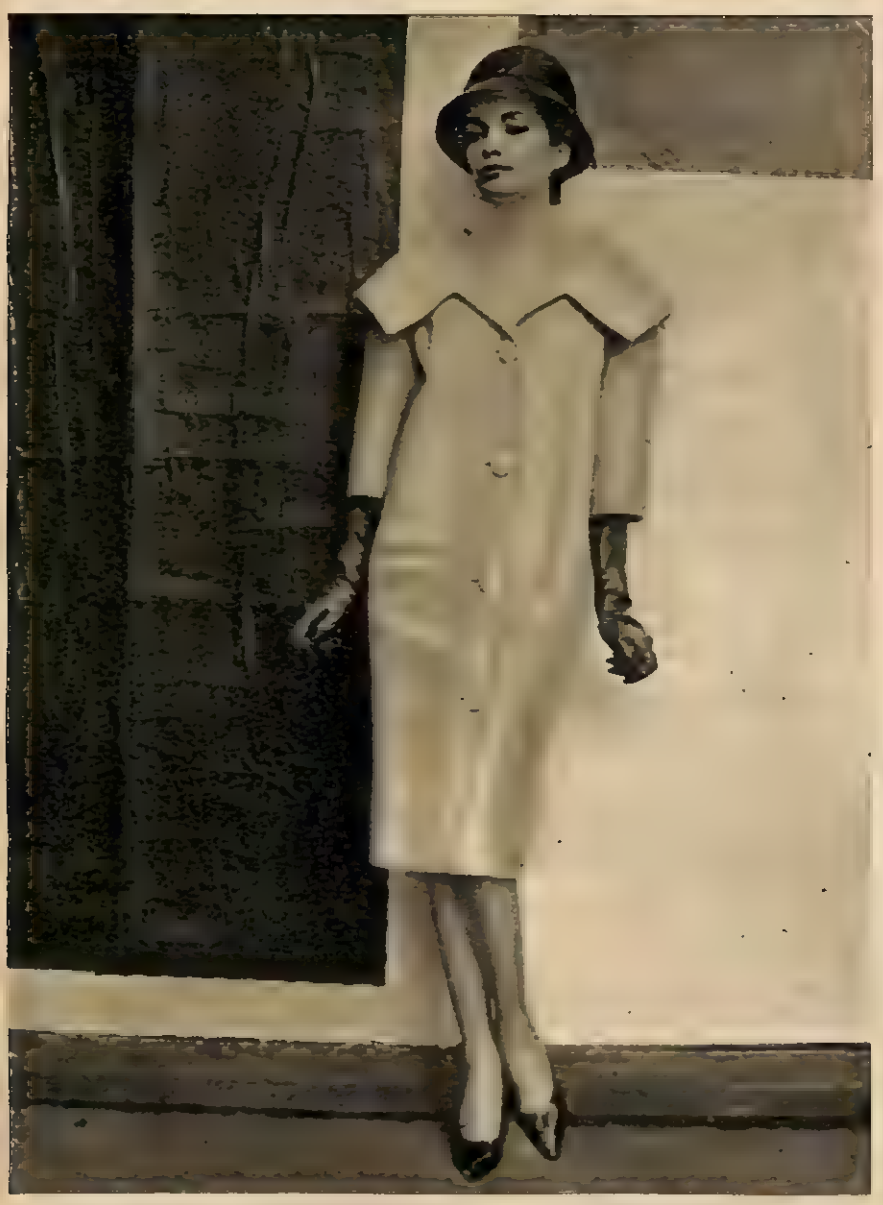

3 CEPLİ — Pierre Cardin'in tuğla renginde yünlü kumaştan yapılmış bir mantosu. Kollar dirsek hizasında, yaka omuzları aşmaktadır. Vücudu saran bedenin 4 iri düğmesi ve belin altındaki orijinal cepleri modele ayrı bir güzellik vermektedir.

YUVANIZ İÇİN
PRATİK TAVSİYELER

Oturma odanız büyükse

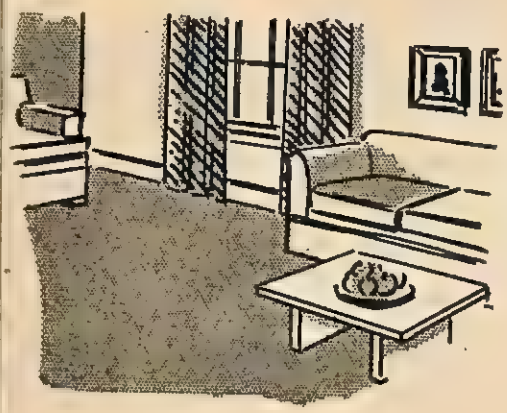

Koltuk ve kanapeleri duvarlara dayamak suretiyle **DAĞITMAYINIZ.** Bu, odanızı boş ve sevimsiz gösterir...

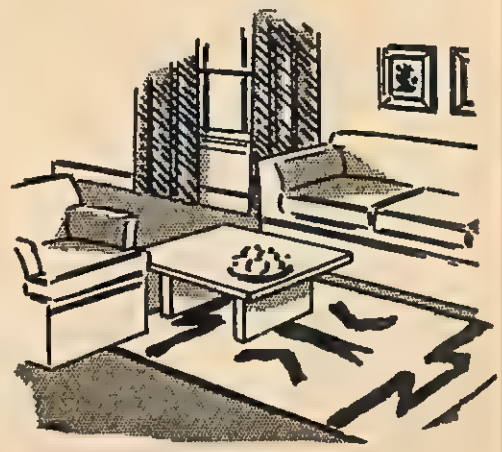

Eşyaları bir araya **TOPLAMAK** suretiyle gruplar vücuda getirdiğiniz takdirde odanız daha derli toplu bir hal alır.

Oturma odanız küçükse

İri motifli ve çok renkli halılar koymakla veya yeri koyu renkte boyamakla büsbütün **KÜÇÜLTMÜŞ** olursunuz...

Odayı daha **BÜYÜK** göstermek için yapılacak tek şey, yeri ya açık renkte boyamak veya açık renkte bir halı ile duvardan duvara kaplamaktır.

2 Yüzlü Kedi

YAZAN: GORDON YOUNG — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

— 6 —

ARMAND iki kadının birbirlerini kıskanmalarına aldırış bile etmiyor, Renée'ye harıl harıl şifre çözme, haberleri şifreleme usullerini öğretmiye çalışıyordu.

Birkaç hafta böyle geçti. Renée şifre usullerini iyice öğrendi ve «Müttefikler İstihbarat Teşkilâtı»na «Violette» takma adıyla dahil oldu. Bunun üzerine, Mathilde Carré, Czarniawsky'den ayrılmak zamanının artık gelip çatmış olduğunu iyice anladı. Cartot Caddesi'nde, Madam Alice isminde yaşlıca bir kadının evinde bir oda tuttu. Ötesini berisini toplayıp oraya taşındı... Bununla beraber, bütün bu hâdiseler, gizli teşkilâtın çalışmalarına hiçbir zaman sekte vermiyordu. İşler yine eskisi gibi devam edip gidiyor, ajanlar vazifelerini yapıyorlar, dört bir taraftan merkeze yağan haberler telsiz vasıtasiyle derhal Londra'ya uçuruluyordu.

Bu arada, Armand, teşkilâtın o güne kadarki faaliyetlerini yazılı olarak tesbite karar verdi. Bu yazılara bir de isim taktı: «Müttefik İstihbarat Teşkilâtında Bir Sene».

Lâkin bununla da iktifa etmedi. Daha ileri giderek teşkilâtın birinci kuruluş yıldönümünü kutlamak maksadiyle 16 kasım 1941 günü bir toplantı tertip etti. Bu toplantıya, teşkilâta dahil birkaç kıymetli arkadaşını davet etti. Léander Sokağı'ndaki evde koltuklara yan gelip şimdiye kadar elde ettikleri başarıların şerefine kadeh kaldırdılar.

Bu, unutulmaz bir yıldönümüydü. Bir senelik bir zaferin neticesiydi. Ne kadar övünseler yeriydi. Lâkin ne yazık ki arzu edildiği kadar neşeli geçemedi. Çünkü birkaç gün evvel haber alınmıştı ki, Cherbourg bölgesinde çalışmakta olan ajanlardan biri Almanlar tarafından tevkif edilmiştir! Kötü haber, yalnız bu kadarla kalmıyordu. Lamarck Caddesi'nde oturan Hugentobler ailesi de haber göndererek evlerinde Gestapo tarafından âni bir arama yapıldığını bildirmişlerdi. Bütün bunlardan şu mâna çıkıyordu ki, Alman mukabil casusluk teşkilâtı, Müttefik casusluk teşkilâtının mevcudiyetini sezmiştir ve onun izi üzerinde yürümeye başlamıştır.

Armand da hâdiselerin cereyan tarzından bir-hayli şüpheleniyor, «Etrafta birşeyler dönmekte olduğunu sezmekteyim; bana öyle geliyor ki, adım adım takibediliyorum!...» diye bu endişesini izhar ediyordu.

O geceki toplantıya davet edilenlerden biri de René Aubertin idi. René ile Kedi, Cortot Caddesi'ndeki pansiyonda bir müddet çalıştıktan sonra beraberce Armand'ın davetine gitmişlerdi. Violette, misafirlere servis yapıyordu. Şampanya, portakal suyu, limonata içildi. Bu arada, arzu edilmiyen bir münakaşa başladı. Birbirinin rakîbi iki genç kadın, Kedi ile Renée Borni, Armand'ın vaktiyle Carre'ye hediye etmiş olduğu bir kürk manto yüzünden birbirlerine girdiler. Misafirler büyük bir sabırla bu sinirli havanın yatışmasını beklediler. Nihayet ortalık duruldu. Saat gecenin onunu devrediyordu. Radyonun başına toplandılar.

Londra'dan şifreli bir tebrik mesajı gelecekti. Birkaç dakika sonra haber bülteni okunmaya başlandı. Bültenin sonunda haberleri veren genç kız şu kelimeleri tane tane okudu: «Sayın dinliyenler... hepinize iyi geceler... ve işlerinizde başarılar dileriz...»

Toplantıda hazır bulunanların yüzlerinde birer tebessüm belirdi. Bütün tehlikelere rağmen demek ki yalnız değillerdi. Kilometrelerce uzakta onları düşünmekte olan vefalı dostlar mevcuttu...

Armand'ın gizli telsizi derhal Londra B.B.C. radyosuna cevaben hususi bir mesaj gönderdi. Mesaj şu kelimelerle nihayet buluyordu: «Yaşasın hürriyet.»

Gecenin on biri olmuştu. Misafirler yavaş yavaş dağıldı. Bu şekilde birinci yıldönümü toplantısı da sona ermiş oldu. Böyle bir kutlama merasiminin bir daha tekrar etmesi acaba kısmet olacak mıydı?...

FELÂKET GÜNLERİ

1941 senesinin ekim ayında bir gece, Cherbourg şehrinin meyhanelerinin birinde bir Alman çavuşla Fransız arkadaşı köşedeki masaya yerleşmişler, efkâr dağıtıyorlardı. Gece yarısına kadar şundan bundan konuşup bol bol demlendiler. Sanki Fransa'nın iki vatandaşı imişler gibi zamanın kötülüğünden dert yandılar. İkisi de o civardaki Alman Hava Kuvvetleri'nin benzin deposunda çalışıyorlardı. İçinde bulundukları sıkıntılı günlerden şikâyet ettiler. Rahat yüzü göremiyorlardı. Her taraf karmakarışıktı. Sulh ne zaman olacaktı?...

Böyle konuşup dururlarken bir yandan da kadehleri boşaltmayı ihmal etmiyorlardı! Hele Fransız arkadaş, kendini hiç boş bırakmıyor, mütemadiyen yuvarlıyordu. Nihayet kıvamına geldi. Alman dostuna iyice açılmakta bir mahzur görmedi.

— Arkadaşım... dedi, geçenlerde bir hava hücumunda sığınağa girmiştik... Yanımda komşumuz Madam Buffet vardı... Benden Alman uçakları ve benzin deposu hakkında malûmat istedi...

Alman arkadaş, sesini çıkarmadan, Fransızı dinliyordu.

— Ben de tabiî biraz çekindim... Malûm ya, zamanlar kötü... Kimin dost, kimin düşman olduğu belli değil! Bu zamanda insanın hakiki bir dosta ne kadar ihtiyacı var...

Alman, başını sallayıp tasdik etti. Fransız devam etti:

— Biraz çekindim ama, yine de birşeyler söyledim... Sonra hava hücumu bitti... Sığınaktan çıktık... Fakat bu mesele hep içimde... Endişe ediyorum dostum...

İki «samimî» arkadaş gece yarısı meyhaneden ayrıldılar. Evlerine gittiler. Ertesi sabah Alman çavuşu derhal komutanına koştu. Fransızdan duyduklarını aynen anlattı.

— Bu bir casusluk teşkilâtına benziyor komutanım... dedi. Madam Buffet belki bir ajandır. Bağlı olduğu teşkilâta malûmat gönderebilmek için bu Fransıza bunları sormuş olabilir...

Cherbourg'daki Alman Hava Komutanlığı, durumu Maisons Laffitte'de, meşhur aktör Harry Baur'un lüks villâsına yerleşmiş bulunan Alman mukabil casusluk teşkilâtına duyurdu. Bu teşkilâtın şefi Binbaşı Eschig, derhal harekete geçti. Aylardan beri, Müttefiklere ait gizli bir istihbarat merkezinin mevcudiyetinden şüphe etmekte idiler. Fransa'nın muhtelif şehirlerinde bulunan Alman birliklerinin her türlü hareketleri, cephane depoları, sahil bataryaları, nakliye trenleri muntazaman İngiliz Hava Kuvvetleri tarafından haber alınıyor ve muvaffakıyetle bombalanıyordu. Bu gibi ehemmiyetli malûmatın Londra'ya kadar gidebilmesi için, Fransa'nın içinde bu haberleri gizlice gönderen bir teşkilâtın olması lâzımdı. Alman işgal kuvvetleri komutanlığı ne zamandan beri böyle bir şebekenin izini yakalamıya uğraşmakta idi. İşte şimdi ele geçirilmiş olan bu ufak ipucu, belki de büyük bir Müttefik casusluk teşkilâtının elebaşılarını yakalamalarına yardım edebilirdi...

Binbaşı Eschig, Cherbourg'a derhal en enerjik adamlarından Yüzbaşı Erich Borchers'i gönderdi. Lâkin Borchers, kâfi derecede Fransızca bilmiyordu. Bu iş için, muhakkak iyi Fransızca bilen bir yardımcıya ihtiyacı vardı. Borchers harıl harıl lisan bilen birisini ararken karşısına Cherbourg Emniyet Teşkilâtı'ndan Ernst Bleicher çıktı.

Bleicher, tanınmış bir Alman ailesine mensuptu. İngilizce ve Fransızca lisanlarını iyi biliyordu. Ravensburg Üniversitesi'ni bitirdikten sonra Ravensburg'da bir bankaya memur olmuştu. Fakat o sırada Birinci Cihan Harbi patlak vermiş, askere gitmiye mecbur kalmıştı. Bir ara İngilizlere esir düştükten sonra, mütareke olunca tekrar Alman-

RENEE BORNI — *«Violette» takma adıyla, «Kedi» nin yanısıra gizli teşkilâta katılan ikinci kadın Renée.*

ERICH BORCHERS — *Franda'daki yeraltı faaliyetini meydana çıkarmağa memur edilen ilk adam, Alman Emniyet Teşkilâtından Yüzbaşı Erich Borchers oldu. O da bu işi eski kurtlardan Assubay Bleicher'e terketti.*

HUGO BLEICHER — *Hiç beklenmedik bir zamanda ortaya çıkan, Alman Mukabil Casusluk Teşkilâtının bu ajanı «Kedi» nin hayatında dönüm noktası teşkil edecektir.*

ya'ya dönmüş, orada burada birkaç sene memurluk yapmıştı. Nihayet ticarete atılmayı uygun görmüştü. İkinci Cihan Harbi başlayınca da, lisan bildiğinden emniyet teşkilâtına alınmıştı.

İşte şimdi Almanya ondan, büyük hizmetler bekliyordu. Bleicher ilk iş olarak, Alman Hava Kuvvetleri'nin benzin deposunda çalışan Fransızı derhal tevkif etmiye karar verdi.

Ertesi sabah Fransız işçisi yaka paça Bleicher'in karşısına çıkarıldı ve naz etmeden bütün bildiklerini itiraf etti.

Madam Buffet'nin Müttefiklere ait bir istihbarat teşkilâtında çalıştığını tahmin ediyordu. Teşkilâtın başında kim olduğunu bilmiyordu. Yalnız, her ayın birinci, ikinci veya üçüncü günü, «Kiki» denilen bir adam Cherbourg'a geliyor, Madam Buffet'nin topladığı haberleri alıyor, ajanlara ödenmek üzere bir miktar para bırakıp gidiyordu.

Bleicher malûmatı öğrenir öğrenmez derhal Madam Buffet'yi tevkif ettirdi. Evinde sıkı bir arama yaptırdı. Birçok gizli evraktan başka, bir sürü ajanın ismini ihtiva eden bir de liste ele geçirildi! Bu liste o kadar mühimdi ki!... İçinde kimler yoktu!... Posta müvezzileri, polis memurları, dok işçileri, demiryolu memurları... Bleicher'le Borchers'in sevinçleri büyüktü. Umduklarından fazla şeyler ele geçirmişlerdi. Bu listeyi elde etmek bile başlı başına bir muvaffakıyetti!... İçinde tam yirmi kişinin ismi yazılıydı.

Bleicher derhal bir askerî arabaya atladı. Yanına birkaç adamını aldı. Bu yirmi kişiyi teker teker yakaladı. Bunların hiçbiri teşkilâtın başında kimin olduğunu bilmiyorlardı...

Bu iş de bitince sıra, Paris'ten ayda bir defa gelen «Kiki» ismindeki adamı kapana düşürmeğe geldi. Lâkin bunu yapabilmek için en az on beş gün beklemek lâzımdı. Çünkü daha Ekim ayının ortasında bulunuyorlardı...

Kasım ayını iple çektiler. Nihayet birinci günü gelip çattı. Tevkif edip hapishaneye atmış oldukları Fransız işçisini hücresinden alelacele çıkardılar. Paris'ten gelen treni karşılamak üzere Cherbourg istasyonuna götürdüler. Fransız, Kiki'ye işaret edecek, bu suretle onu kıskıvrak yakalıyacaklardı!...

Birinci gün akşama kadar beyhude beklediler. Kiki görünmedi... Fransızı geri götürüp hapishaneye tıktılar.

İkinci gün Fransızı tekrar hücresinden alıp istasyona getirdiler. Yine akşama kadar boşuboşuna bir bekleyiş...

Üçüncü gün Almanlar sinirlenmişti. Neredeydi bu «Kiki» denen adam?!...

Fransızı tekrar istasyona sürüklediler. Yolcuların çıkış mahalline diktiler. Kendileri de biraz uzakta gizlendiler. Birkaç tren gelip geçti. Öğle oldu. On iki treni gara girdi. Boşalmıya başladı. Almanlar heyecan içindeydiler. Nihayet Fransız yerinden kımıldadı. Uzun boylu bir adamın yanına yaklaştı. O anda biraz ilerideki gizli Alman polisleri fırladılar ve ikisini de yakapaça hapishane arabasına tıktılar!...

Bu iş de başarı ile sona ermişti.

Kiki denen şahsın, Fransız Hava Kuvvetlerinde vazife görmüş Raoul Kiffer isminde bir gedikli olduğu anlaşıldı.

Kiffer, bütün bildiklerini itiraf etmekten başka çare bulamadı. Müttefiklere ait bir casusluk teşkilâtı emrinde çalıştığını, fakat Armand'ın kim olduğunu bilmediğini söyledi. Onunla sadece bir «posta kutusu» vasıtasiyle muhabere etiğini bildirdi. Bu «posta kutusu» da Monpartnasse'taki Café La Palette'in vestiyerinde çalışan kadındı...

Bleicher, Armand'ı ancak «Kiki» vasıtasiyle yakalıyabileceğini seziyordu. Kiffer'i sert bir şekilde tehdit etti.

(Devamı gelecek sayıda)

BEYAZ DUMAN

421,340,901 katolik, büyük bir heyecan içerisinde, Sen Piyer'den bu yana Katolik hristiyan âleminin 262. ruhani reisinin seçildiğini ilân edecek beyaz dumanı bekliyor.

Çok eski bir geleneğe göre, Papa'yı seçecek olan dünyanın dört bir taarfındaki kardinaller Roma'ya gelerek seçim gününe kadar 1000 nüfuslu müstakil Vatikan Devleti'nin Vatikan şehrindeki Papalık makamı Vatikan Sarayı'nda, kendilerine tahsis edilen üçer, dörder odalık dairelerde, kâtip ve uşakları ile kilit altında yaşarlar. Dışarıdan gelen mektupları, kitap ve gazeteleri okuyabilirler. Fakat kendilerinin dışarı mektup göndermeleri yasaktır. Göndereceksleri mektuplar muhafızlar tarafından açılıp okunur. Seçim devresinin tam bir inziva içinde geçmesi, seçimin tam bir gizlilik içinde yapılması ve kimin kime rey verdiğinin katiyen bilinmemesi şarttır. Seçim günü kardinaller Papalık törenlerinin yapıldığı ve Mikelanj, Raphael, Fra Angelico, Leonardo da Vinci, Titian gibi birçok ressamlara ait dünyanın en büyük eserleri ile süslü 478 senelik Sistine mâbedindeki seçim yapılacak odada, duvar boyunca ipek sayvanlar altında otururlar. Önlerindeki sıralarda gümüş mürekkep hokkaları ve tüy kalemler vardır. Oy verecekleri namzedin adını bu kalemlerle bir kâğıda yazarlar. Seçimin neticesi, odadaki küçük sobanın pencereden uzatılan borusundan çıkacak dumanla ilân edilir. Çok mücadeleli geçen Papa seçimlerinde, seçimler müteaddit defalar tekrarlanır. Bu gibi hallerde oy pusulaları nemli otla karıştırılarak sobada yakılır. Çıkan kara duman, neticenin henüz alınmadığını belirtmek içindir. Seçimin neticelenmesi için üçte ikiden bir fazla çoğunluğun sağlanması lâzımdır. Seçim neticelenince sobada yalnız oy pusulaları yakılır. Çıkan beyaz duman Papa'nın seçildiğini ilân eder. Artık İsa'nın vekili ve Katolik kilisesi ile onun 421.340.901 mensubunun en büyük ruhani reisi Papa seçilmiş demektir.

SOBA VE DAİRELER — Yukarıda, oy pusulalarının yakıldığı soba, yanda da seçim gününe kadar kilit altında tutulan kardinallerin bu müddet içinde kaldıkları odalardan biri görülüyor. 25 ekimdeki Papa seçimine 55 kardinal iştirak edecektir. Roma Katolik doktrinine göre Hazreti İsa kurduğu yeni dinin ruhani reisliğini Sen Piyer'e vermişti. Piyer 33 yılından 64 yılına kadar reislik yaptıktan sonra Roma kilisesi piskoposları kendisine halef oldular. Sen Piyer'den bu yana da 261 ruhani reis gelip geçti. 9 ekim tarihinde ölen Papa Pius XII bunların 261 incisi idi.

DÖRT NAMZET — Papalık için adları üstünde en fazla durulan adaylardan (soldan sağa doğru) Kardinal Giuseppe Sırı, Kardinal Giocomo Lercaro, Kardinallerin en yaşlısı Fransız Tisserant ve Ermeni asıllı Kardinal Agagianian...

Fransız sinemasında günün yıldızı

Mylène Demongeot

Bonjour Tristesse» den sonra Paris stüdyolarının en gözde genç aktrisi olan Mylène Demongeot sanatını, kocası Henri Coste'a da borçludur. Kâşifi fotoğrafçı Coste. Mylène'i en cazip fotoğraflarıyle beyaz perdeden önce mecmua kapaklarında meşhur etmiş

HEP AYNI YOLDAN — *Mylène Demongeot beyaz perdedeki ilk şöhretini cazibesine borçludur. 1.69 boyunda ve 58 kilo ağırlığındaki mütenasip vücudunun diğer ölçüleri şöyle sıralanıyor: Göğüs: 87, kalça 88, bel 55 cm...*

1953 kışının bir cumartesi akşamıydı. Sahnede «Le Cid» piyesinin kahramanı Don Rodrigue, Gerard Philippe'in mükemmel kompozisyonu ile en canlı, en yakışıklı, en romantik şahsiyetini bulmuştu. Koltukların altıncı sırasında, on beş yaşından fazla görünmeyen, sevimli, cazip bir kız oturuyordu. Molière Lisesi'nin ikinci sınıf talebelerinden Marie Hélène Demongeot ilk defa bir tiyatronun gala gecesine gelmişti. Bu bir armağandı. Kompozisyon dersinde 20 üzerinden 17 alarak birinci olduğu için kendisini bu şekilde mükâfatlandırmışlardı.

Hélène aktrislik mesleğine karşı ilk arzuyu o gece hissetmişti. O zamana kadar sinemaya da, tiyatroya da pek fazla rağbet etmez, artistlere karşı bir alâka beslemezdi. Yedi yaşından beri müzik dersi alıyordu. Müziğe ayırdığı zamanlarında Mozart'ı, Ravel'i, Lizst'i çalmaktan hoşlanırdı... Seneler sonra, günün birinde beyaz perdede şansını deneyecek bir kız arkadaşı ile beraber rejisör Léonide Moguy'ü tesadüfen görmeye gittiği zaman «Aktris olmak ister misiniz ?» şeklinde bir teklifle karşılaştı. O güne kadar içinden böyle bir işe pazarlıklıydı ama, mutlaka babasının fikrini alması lâzımdı. «Babama sorun» dedi. «Şimdiden söyliyeyim ki sizi tabancayla karşılıyacak !»

Küçük Hélène yanılıyordu. Babası müşkülpesent davranmamış, muvafakatini vermişti. Birkaç ay sonra «Aşk Çocukları» (Les Enfants de l'Amor) filmiyle ilk defa beyaz perdede görülecekti. Ufak bir rolü vardı, fakat sinema dünyası ona cazip geliyordu. Bu sıralarda Henri Coste adında genç, yakışıklı bir fotoğrafçı ile tanıştı. Coste, onu mecmua kapaklarında meşhur edecek, kısa zamanda Fransa'da temayüz etmesini sağlıyacaktı. Coste ve Hélène'in hikâyesi daha uzun müddet devam etmiş, genç kız 1958 yazında Güney Fransa'da Coste ile gizlice evlenmiştir.

Hélène Demongeot tanındıkça aktrislik mesleğindeki şansı da arttı, yeni yeni filimlerde rol almaya başladı. Bu arada ismini değiştirecek, beyaz perde onu Mylène Demongeot olarak tanıyacaktı... Mylène Demongeot'yu «Salem Büyücüleri» (Les Sorcière de Salem)'nden sonra, Fransa'da «yıldız» yapan filim Otto Preminger'in «Bonjour Tristesse»i oldu. Bu eserde genç aktris, romanın kahramanı Cécile'in (Jean Seberg) babasının (David Niven) hoppa metresi Elsa'yı gayet iyi temsil ediyordu. «Bonjour Tristesse»i kısa bir zaman sonra «Güzelleş ve Sesini Kes» «Rüzgâr Kalkıyor» ve «O Gece» adlı kordeleler takibetti.

Mylène Demongeot filim seyretmeye çok meraklı. Sık sık Paris sinemalarının prömiyerlerinde bulunmayı ihmal etmiyor. Daima sinema dünyasının büyük aktrislerini seyredip onlardan ders almaya gayret ediyor. Bu yolda genç aktrise önderlik yapanlar : Anna Magnani, Elizabeth Taylor, Katherine Hepburn, Deborrah Kerr, Jean Simmons olmuş. Mylène aktörlerden de James Dean'in hayranı.... «Ölümünden sonra ortaya çıkan efsanelerden değil, oyun kabiliyetini beğeniyordum» diyor...

Mylène - Henri Coste ailesinin diskoteklerinde Gerry Mulligan, Count Basie, Bach, Debussy, Charles Trenet, Yves Montand velhasıl her çeşit müziğin popüler temsilcilerinin plâklarına raslamak mümkün. Sarışın aktris boş zamanlarında kitap okumayı sever. Bilhassa Hemingway, Cocteau, Marcel Aymé, Stendhal, Anatole France ve Arthur Miller'in eserlerini tercih ediyor.

«BONJOUR TRISTESSE» DE — *Geçen yıl Mylène Demongeot'yu Fransa'nın en gözde aktrisi yapan filim «Bonjour Tristesse» olmuştur. Yukarıda bir sahnesi görülen filimde, Mylène romanın kahramanı Cécile'in babasının hoppa metresini başarı ile canlandırıyordu.*

MARIA SCHELL HOLLYWOOD'DA — *Maria Schell'in Hollywood'daki ikinci filmi «Darağacı» adlı bir kovboy kordelesidir. Aktris bu filimde Gary Cooper ile beraber oynuyor.*

YENİ PARTONERİYLE — *Sarışın aktris 4 sene içinde 11 filimde rol almıştır. İlk filimlerinde ufak rollerde görülen Mylène, şimdi Fransız sinemasının en gözde aktrisidir. Birbiri ardından filimler çevirmekte, rol aldığı kordeleler gişe şampiyonu olmaktadır. Yukarıda aktris «Le Vent Se Lève» filmindeki partöneri Curd Jurgens ile beraber görülüyor.*

ZARAFET KIRALİÇESİ — *Mylène Demongeot bugünkü zarafetini, bir bakıma kocası Henri Coste'a borçludur. 4 yıl önce bir aktris namzedi iken fotoğrafçı Coste ile tanışan Mylène, mecmua kapakları için poz verirken, en göz alıcı şekilde giyinmeyi, süslenmeyi ve yürümeyi öğrenmiştir. Coste sevimli modeli ile bu zaman zarfında bir aşk macerası da yaşamıştır.*

Yıldız Asfaltında, KALORİFERLİ
Apartman Dairelerinden biri ile

bu şahane manzara
sizin olabilir!

Türkiye İmar Bankasında açtıracağınız en az 200 liralık bir hesap, size şehrin her tarafına yakın Yıldız Asfaltında, bu KALORİFERLİ Apartman Dairelerinden birini kazandırabilir. Ayrıca İç Erenköy'de Arsalar ve zengin Para İkramiyeleri.

30 uncu YILDÖNÜMÜ münasebetiyle
her hesap açtırana:
CAZİP
HEDİYELER

Türkiye İMAR BANKASI

AŞİREFENDİ : Büyük Postahane arkası
SİRKECİ : Asmaaltı Kahve karşısı
GALATA : Yüksekkaldırım başında
ELMADAĞ : Divan Oteli karşısı
KADIKÖY : Sebze Hali karşısı
SARIYER : Köprübaşı
ÇAPA : Fındıkzade
HASANPAŞA : Kadıköy

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sivas'tan Gültekin Aksan'a :

Arkeolojiye ait kıymetli resimleri sırası geldikçe basıyoruz. Dünyanın sekizinci harikası diye bir şey yoktur. Bunlar yedi tanedir. Çok beğenilen bazı büyük yapılar için bu tâbiri kullanıyorlar. Maden kömürünü Türkiye'de Uzun Mehmet'in bulduğu kabul edilmiştir.

■

Adana'dan Bay Mustafa Kibritoğlu'na :

Türk sanatkârlarımızdan geniş ölçüde bahsediyoruz. Belli başlı artistlerimizi Hayat'ta okuyacaksınız. Ses sanatkârı seçimi yapılmamaktadır.

■

Adana'dan Bayan G. P. ye :

Bize verdiğiniz ölçülere bakılırsa vücudunuz gayet mütenasiptir.

ALÂKA — İlkin Büyük Saraç'ın göndermiş olduğu yukarıdaki fotoğraf, 5 yaşındaki Niğdeli okuyucumuz Tülin Arıkan'ı göstermektedir.

Samsun'dan Ünal Kurtcay'a :

Ay ve güneş ufuk hizasındayken arada daha fazla hava tabakası bulunur. Yansıma yüzünden daha büyük görünür. Kıbrıs'a yazacağınız mektup gider.

■

Bursa'dan Bay Muhittin Erdemir ve Cahit Rodoplu'ya :

Talebinizde haklısınız, fakat tabloların arkasını boş bırakmak mecmuanın güzelliğini bozar ve muhteviyatı azaltır.

■

Yenişehir'den Bayan Gürsen Yalçın'a :

Otomobil direksiyonlarının solda olmasının sebebi trafiğe uygun gelmesidir. Yalnız İngiltere'de soldan gidildiği için İngiliz arabalarında direksiyon sağdadır. Nefes alan canlıların teneffüsü havanın terkibini bozmaz. Havanın büyüklüğüne nazaran bu pek cüz'i kalmaktadır. Esasen eksilen maddeler veya katılanlar tabii bir sirkülâsyonla telâfi ve tasfiye edilir.

■

Hatay'dan Bay Ömer Turan'a :

Kelile ve Dimne isimli eseri Ankara Caddesinde Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitabevi basmıştır. Oradan isteyiniz. Fransızca için muhtelif metodlar vardır. Berlîç usulü de denenmiş bir sistemdir. Şans talih demektir.

■

Fethiye'den Durmuş Ali'ye :

Ayaklarınızın terlememesi için her akşam hafif tuzlu su ile yıkayınız ve talk pudrası sürünüz. Yüzü delikli ayakkabı giymeniz de fayda verir. Bir doktordan tavsiye almanız daha doğrudur.

■

Umurbey'den Bay Haşim Söyler'e :

Atatürk'e ait daha ziyade neşredilmemiş hâtıra ve resimleri tercihen neşretmekteyiz. Fakat kalın bir kitap olan Nutkunu tefrika etmemize lüzum yok. Çünkü bu kıymetli eseri kitapçılardan satın alabilirsiniz. Temennilerinize teşekkürler...

Aydın'dan Bay Zafer Yavuz'a :

Kırlangıçlar göçmen kuşlardır. Özellikleri insanlara daha yakınlık duyarak yuvalarını büyük bina köşelerine kurmaları ve zarif şekilleridir. Hissettiğiniz rahatsızlıklar için hemen bir hekime müracaat ediniz.

■

Manisa'dan Bay Dağlar Bellibaş'a :

Sıfır kelimesi Arapçadır. İtalyancası zero'dur, Arapçadan alınmıştır. Boşluk, hiçlik ifade eder. Fakat rakamların sağına geldikçe kıymetini on misli arttırır.

■

Gaziantep'ten Bay Celâlettin Arpacıoğlu'na :

Aynı mevzuda kompozisyon çok yapıldı. Teşekkür ederiz.

■

Hopa'dan İ. Akbıyık'a :

Sabahleyin su içmenin hiçbir zararı yoktur. Bu, belki sizin bir itiyadınız, belki de akşamdan yediğiniz ağır yemeklerin tesiridir.

■

Kayseri'den Şuayip Taşlan'a :

Kayseri'deki iç ve dış kaleler, yüksek duvarlar önce Jüstinyen, sonra daha esaslı olarak Alâeddin Keykubad devrinde yapılmıştı. Eski savaşlarda bu kaleler savunma için kullanılırdı. Erciyas 3916 metre yüksekliktedir. Türkiye'nin sayılı dağlarından biridir.

■

Ankara'dan T. Okyay'a :

Pusulayı ilk defa Çinliler bulmuştur. Pusulanın gayet kolaylıkla hareket eden çelik iğnesi dünyadaki elektrik akımına uyarak kuzeyi gösterir.

■

Alaşehir'den Bay R. Afşar'a :

Okuma arzunuzu takdir ederiz. Babanızın normal olarak bunu kabul etmesi lâzım. Tatlılıkla iknaa çalışınız. Evlenmeğe gelince, on sekiz yaşınızı tamamlamanız daha doğru olur. Bu müşküllerinizi babanızı darıltmadan halle çalışınız.

Ankara'dan Bay Salâhattin Kabakçı'ya :

1 - 12 - 22 - 57. sayılar hariç olmak üzere Hayat mecmuasının diğer nüshaları vardır. Açık adresinizi verin. Ödemeli olarak namınıza gönderebiliriz. Mektup yazdığınız adres tamamdır. Bu arada fırsat bulduğça tarihi olaylara temas edi-

Oh!..
ne kadar mes'udum

Çünki yüzümü kaplıyan müz'iç ve sert tüylerden ebediyyen kurtuldum.

Bayanlar!
EPİLA - SAM

Enstitüsü'nde yokedilen yüz, kol, bacak tüyleri kat'iyyen tekrar çıkmaz.

Dikkat : tıbbî garanti
E.P İ L A - S A M 'da

Taksim. Zambak Sok. Kilise karşısı Ahu Ap. 3/2 Tel. 449601

Yıldızınız diyor ki...

(24 EKİMDEN 30 EKİME KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Karşılaştığınız zorlukları yenmeniz mücadeleci karakterinizi tam mânasiyle ortaya koyuyor. Azminizi hiçbir zaman kaybetmemelisiniz. Çalışkanlığınız iş muhitinde dikkati çekmeye başladı. Şanslı sayılırsınız.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sıhhi durumunuz herzamankinden daha iyi görülüyorsa da küçük bir ihmalkârlık muvazeneyi çabucak bozabilir. Hayatınızın hareketli gözükmesi iyiye alâmettir. Hissî bakımdan takviyeye ihtiyacınız var.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

His hayatınızı istediğiniz gibi tanzim edebilirsiniz. Bu itibarla elinizde olan imkânları kullanmanızı tavsiye ederiz. Kısa bir seyahat size yeni ufuklar açabilir. Çalışma temponuzu daha da hızlandırmalısınız.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Hakkınızda söylenenlere fazla kulak asmayınız. Zira söylenenler hakikatle alâkalı şeyler değil. Birlikte çalıştığınız kimseler sizden daha fazla iş bekliyor. Bu itibarla çalışma programınız yeni bir revizyon ister.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Teşebbüs kabiliyetinizi kullanmaya başlamalısınız. Halledilemiyecek hiç bir iş yoktur. Yalnız işe nereden başlanacağını bilmek lâzım. His hayatınız normal. Hafta sonu ilk kısmından daha hareketli geçebilir.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Yakınlarınızın yaptığı tavsiyelere kulak vermemezlik etmeyin. İş hayatınız muvaffakiyetli bir şekilde devam ediyor. Kendisiyle alâkalı olduğunuz kimse hakkında daha samimî davranmalısınız. Sıhhatiniz iyi.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Yaptığınız işlerin neticesinden kendinizi mesul tutarsanız, daha ölçülü ve hesaplı hareket etmek imkânını bulacaksınız. Sizden alâka bekliyen, bu arada kendi içini de dökmek istiyor. Daha çok çalışmalısınız...

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Hasas olmak bugünlerde sizin için lüzumsuz. Günlük işlerinize kendinizi vermelisiniz. Zira çok çalışmaya ihtiyacınız var. Teşebbüslerinizde azimli ve emin olmalısınız. İyi günler yakındır. Sıhatiniz normal.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Bir meseleyi hallederken yeni biriyle karşılaşmayı fazla bir şanssızlık olarak vasıflandırmayınız. Herşey yoluna girecektir. Bir arkadaşınız işlerinizin hafiflemesi için size yardım edecek ve muvaffak olacaktır.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Ciddî bir meseleyle karşı karşıya kalınca bütün kabiliyetlerinizi kullanmaya çalışın, ancak bu sayede neticeye varırsınız. Hissî bakımdan hayli hareketli günler geçireceksiniz. Arkadaşlarınıza ehemmiyet veriniz.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

İş temaslarında daha temkinli olunuz. Günlük çalışmalarınız henüz tam mânasiyle kifayetli değil. Pek yakında alacağınız haberle canınız sıkılabilir. Hareketlerinizi ayarlayın. His hayatınız bir hayli karışık.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Yaptığınız müsbet işler tam mânasiyle faydalı. Kendinizi daha rahat hissetmelisiniz. Zira sağlam kafadan sağlam fikirler çıktığını unutmayınız. His hayatınız normale dönüyor. Sevinçli bir haber alacaksınız.

YILBAŞI ÇEKİLİŞİNDE

Kadıköy'de

16 Apartman Dairesi

Erenköy'de

32 Arsa

ve

400.000 Lira

çeşitli para ikramiyeleri

GÜVEN
böyle sağlanır!

- Kura numaralarını otomatik istatistik makineleriyle hazırlayan TEK Banka.
- Kura numaralarını isteyen müşterilerine çekilişlerden önce bildiren TEK Banka.
- Kura numaraları halk önünde çeken ve talihlileri derhal ilân eden TEK Banka.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Hayat ın hikâyesi

KOÇ BURCU

YAZAN : LUISA MEHR
ÇEVİREN : PERİHAN BOZKURT

BERNARD işine gitmek üzere evden çıktığı zaman Corinne kütüphanenin penceresinden ona bakıyordu. Kocası köşeyi kıvrılmadan bir daha dönüp arkasına bakınca eliyle bir öpücük gönderdi, sonra acele önlüğünü takıp mutfağa girdi. Bulaşık yıkamayı pek sevmezdi ama bir yandan şarkı söyler bir yandan da çarçabuk yıkar bitiriverirdi. Öyle ya ! Bizim güzel Corinne şarkı söylemesin, neşelenmesin de ne yapsın ? Yirmi üç yaşındaydı; altı aylık evliydiler henüz. Bernard'ı taparcasına seviyordu, o da onu.

Kapı çalındı, kapıcı Corinne'in abone olduğu kadın gazetesini getirmişti. Acele acele sayfaları açıp aylık yıldız falının bulunduğu kısmı arıyordu. Onun için en mühim olan yıldız falıydı. Kocası da onun bu zaafını farketmişti :

— E.. Yavrucuğum ! Ne yazıyor falında ? Bırak bunları, senin gibi kültürlü bir kadın böyle saçmalara kanar mı hiç... diye zaman zaman takılırdı.

— Ama bu saçma değil ki Bernard, derdi. Yıldız falı ciddi, evet hem de ilmî bir şey. Bak, mart ayı için benim burçta sıhhî bakımdan bozukluk diye yazıyordu, hakikaten de grip olmadım mı o zaman ?

— Haydi canım ! Martta herkes grip olur hemen hemen. Onu bırak, sen de benim gibi düşün, istikbalimiz Allahın elindedir. Evvel Allah ! Ona itimat et, yıldızlardan, kahve falından, bunlar gibi bir sürü saçma şeylerden hayır bekleme...

Kocasının bu nasihatlerine rağmen yine de gizli gizli yıldız falına bakmaktan geri kalmazdı. İşte şimdi de aynı şeyi yapıyordu. Haydi bakalım 25 martta doğanlar için ne yazıyor : «Koç burcu — Ayın ilk on beş gününde mali bakımdan ferahlık.» Ne hoş bir haber ! Gerçi dişçiye epeyce bir para verilecek, ev kirası da artacaktı ama olsun, madem ki malî vaziyet düzeliyordu, bunları telâfi ettiği gibi vitrinde bir haftadır görüp hayran olduğu o elbiseyi de alırdı o zaman. Hattâ bugün olsa olmaz mıydı ?

Ayın ikinci on beş gününde ne vardı bakalım ? «Ayın ikinci yarısı : Dikkat ! His hayatınızda mühim bir karışıklıkla karşılaşacaksınız.»

Corinne sarardı. His hayatında bozukluk mu ? Kalbinde tek bir aşk vardı : Bernard. Bernard bu aşkı sarsabilir miydi ? Korkunçtu bu düşünce ! Çıldırırdı insan ! Yanlış okumuş olabilirdi belki ? Titrek parmakları satırları yeniden buldu. Heyhat ! Aynı meş'um cümle, beyaz kâğıdın üzerine siyah harflerle yazılmıştı işte !.

Küçük mutfak zindan kesilmişti sanki. Etrafın güzelliğini artık görmüyor gibiydi. Ne yaptığını bilmeden yarı kalan işinin başına geçti, ama artık şarkı söylemiyordu. Bulaşığı bitirdi, mutfağın her tarafını derledi topladı, sonra eline örgüsünü alıp oturdu. Şişleri durmadan boşaltıyor, kafasında da aynı düşünce tokmak gibi vuruyordu : His hayatında karışıklık...

İçini kemiren bu endişeye rağmen beşe doğru kalktı, akşam yemeği için alış verişe çıkması lâzımdı. Artık sabahki bedbinliğinden de sıyrılmış gibiydi. Hava pek nefisti. Haziran ayı zaten hep böyle berrak, çiçekli, gamı kasaveti dağıtan, iç açan bir aydır. Yollar son moda yazlıklarını giymiş şık kadınlarla doluydu. Vitrinlerdeki kumaşlar, her şey göz alacak kadar güzeldi.

Bunlara baka baka ilerlerken birden Corinne'in gözleri yuvalarından uğrayacakmış gibi açıldı. Yirmi adım kadar önünde, yaya kaldırımda bir çift gitmekteydi; kadın genç, sarışın, hoş birisiydi; koluna giren adama neşeyle gülümsüyordu. Adam ise...

Corrine gayri ihtiyarî :

— Bernard ! diye bağırdı.

Evet, aslında böyle bağırmak istemişti ama dudaklarından hiç ses çıkmamıştı. Bacakları titremeğe başlamış, adım atacak hali kalmamıştı. Olduğu yerde çivilenmiş gibi durdu, uzaklaşan çifte şaşkın nazarlarla bakıyordu. Bir ara, geri dönecekler gibi durdular, ama hayır, işte şimdi de oradaki pastahaneye giriyorlardı. Allahım ! Allahım ! Olacak şey miydi bu ? Boğazına bir hıçkırık döğümlenmiş gibiydi. Bernard, onun Bernard'ı ! Kendisinin kalbi yalnız onun için çarparken, bütün sevgisini yalnız ona, kocasına hasrederken o demek başkalarını seviyordu. Öyle ya, işte koluna girip muhabbetle, güleren konuştuğu bu sarışın kadın başka kim olabilirdi ? Sevgilisiydi şüphesiz. Hareketlerinden anlaşılıyordu bu. Kimbilir şu anda ne tatlı sözler söylüyordu ona. Ah. Allahım ! İşte yıldız falı çıkmıştı !...

Onun böyle, kendinden geçmiş bir halde, yol ortasında durması, yanından geçen iki kişinin de nazarı dikkatini çekti; farkettirmeden dönüp baktılar. Nihayet orada dolaşan bir polis memuru da onu sapsarı bir yüzle kımıldamadan durur görünce yanına yaklaşarak :

— Fenalık mı geldi Madam ? diye sordu.

O zaman titreyerek kendini topladı, kızardı :

— Bana mı ?... yok... yok... ben... ben iyiyim... bir şey düşünüyordum da... diye kekeliyerek döndü ve âdeta koşarcasına uzaklaştı. Alış verişi de unutmuştu; artık yegâne düşüncesi bir an evvel eve varabilmek, saklanmaktı. Geldiğinde asansör meydanda yoktu, beklemeden merdivenleri üçer dörder tırmanarak üçüncü kata çıktı, kapıyı açıp doğru kütüphaneye girdi ve bir koltuğa yığıldı. Sanki bir el boğazını sıkıyor, sıkıyordu. Bernard ! Oh Bernard ! Kim onun böyle iki yüzlü olduğuna inanabilir ? «Sevgilim ! Hayatım !» dan başka bir şey söylemez. Demek bu kelimeleri ve daha başka tatlı sözleri söylerken hep o sarışın kadını düşünüyordu. Ah sefil ! İki yüzlü !

Şimdi nasıl nefret ediyordu ondan. Evet, sevdiği kadar nefret ediyordu artık. Ailesinin yanına dönüp ayrılmak isteyecekti. Bir daha yüzünü görmek istemiyordu o vefasızın. O ana kadar tuttuğu gözyaşları birden boşandı. Bernard'ı bir daha görmemek ! Düşüncesi bile müthişti bunun ! Buna dayanamazdı muhakkak ! Istırabı gittikçe daha çok artıyor, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

Saat altı olmuş o hâlâ ağlamaktaydı. Yüzü gözü şişmiş, kızarmıştı; saçları darmadağın, elbisesi bumburuşuk bir haldeydi.

O anda kapı açıldı ve neşeli bir erkek sesi :

— Corinne, Corinne ! Neredesin yavrucuğum ? Bak bir misafir getirdim sana, diye seslendi.

Bir misafir mi ? Genç kadın yerinden sıçradı, perişan hali aklına geldi; bu vaziyette kimse görmemeliydi kendisini, saklanması lâzımdı...

Bernard kütüphanenin eşiğine kadar gelip :

— Neredesin ? diye tekrarladı. Ben.. Corinne !

Sesi birden sönüvermişti, iki adımda karısının yanına gelip onu kolları arasına aldı :

— Yavrum ! Küçük sevgilim ! Ne oldu ? Hasta mısın yoksa ?...

Bu seste sevgi, endişe okunuyordu, yapmacık denmesine imkân yoktu. Corinne'in bir an dinen gözyaşları yeniden boşandı. Oh ! Şu anda başını Bernard'ın omuzuna dayayıp bu kâbusu unutmayı ne kadar isterdi. Ama imkânsızdı bu ! Sokakta başka bir kadınla gördüğü kocası değil miydi ? Zaten fal, şaşmaz yıldız falı bu felâketi haber vermemiş miydi ? Demek Bernard korkunç bir Don Juan'dı. Geri iterek kollarından sıyrıldı :

— Bırak beni... ben...

Asansör kapısının kapandığı duyuldu. Kocasının söylediği misafir miydi acaba ? Hıçkırarak :

— Hiç kimseyi görmek istemiyorum ben, dedi.

Kocası gittikçe daha fazla şaşırıp endişeleniyordu :

— Tabiî canım... yalnız misafir yabancı değil, Marie Louise... Biraz sonra burada olacak... sana çiçek yaptırmağa gitmişti de...

Corinne sayıklar gibi :

— Marie Louise, diye tekrarladı.

Perişan aklı biraz toparlanır gibi oldu :

— Marie Louise ? Kuzinin Marie Louise mi ?

— Tabiî, ondan başka kim olabilir ? Kocası ile Kongo'dan uçakla gelmişler. Hiç haber vermeden büroya çıkageldi. Onu görünce ne kadar sevindiğimi tasavvur et ! Öyle ya altı senedir Afrikada...

Corinne bitkin bir halde :

— Marie Louise, diye mırıldandı.

Kocası kaç defa bu kuzininden bahsetmişti. Bir arada büyümüşlerdi. Kardeş gibi severdi onu. Şu halde yanında gördüğü sarışın kadın kuzininden başkası değildi ! Bernard ona ihanet etmemişti demek ? İki yüzlü değildi kocası. Bu defa Corinne yeniden ağlamağa başladı. Ama bunlar utanç ve vicdan azabı yaşlarıydı artık.

Başını kocasının göğsüne dayadı :

— Bernard ! Oh, Bernard ! diye hıçkırıyordu.

Genç adam şaşkınlık içindeydi :

— Ne olur karıcığım, söyle bana neyin var ? diye yalvardı. Hasta mısın ? Bir şey mi oldu ? Seninkilerden veya benimkilerden fena bir haber mi aldın ?

— Hayır, hayır !

Şimdi olanları anlatıp hakkında düşündüğü şeyler için özür dilemek iyi olacaktı ondan.

— Dinle, diye söze başladı.

Fakat hemen vazgeçti. Sadakatinden, aşkından şüphelenip ona itimadı olmadığını öğrenince Bernard kimbilir ne kadar üzülecekti. Yok, Bernard'ı üzmesi doğru olmazdı. Derhal bir yalan uydurdu; yüzüne bakmadan :

— Ben, dedi, bugün alış veriş için çarşıya çıkmıştım... bin frank düşürdüm.

Bernard'ın yüzü birden ferahlamıştı, muhabbet dolu, az çok da alaycı bir sesle :

— Bak hele ! dedi. Bu hallere gelmen hep bu ufacık şey için mi ? Ah benim aptal karıcığım ! Küçük aptalım benim ! Haydi, ağlama artık. Kalk canım yavrum !

Karısını kucaklayıp kaldırdı, yüzünü gözünü öpücüklere boğduğu sırada zil çaldı :

— İşte Louise geldi. Çabuk üstünü değiş ve yüzüne çeki düzen ver.

— Peki, diye Corinne içini çekti. Ama yemek için hiçbir şeyim yok. Çarşıdan bir şey almadan döndüm

— Zararı yok, üzülme, lokantaya gideriz. Mükemmel bir gece geçiririz. Marie Louise seni yakından görüp tanımak için sabırsızlanıyor. Nasıl sevinecek.

Kapıya doğru yürüdü, masadaki gazeteyi gördü, çıkarken :

— E.. ne yazıyor senin yıldız falı bu ay bakalım ? diye sordu.

Corinne omuzlarını silkerek :

— Püf ! dedi gülerek. Ben yıldız fallarına inanmıyorum ki artık...

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının içyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

22

ÇIRAĞAN SARAYI — *Abdülâziz'in borçla yaptırdığı saraylardan biri de 1871 yılında inşası tamamlanan ve 1910 yılında yanan Çırağan Sarayı'dır.*

PADİŞAHLAR, kadınları ikballeri ve hususi hizmetinde bulunan cariyelerle münasebette bulunabilirlerdi. Âdeta bu bir kanundu. Bunu Harem'de yaşayan bütün kadınlar bilirdi. Mademki Bezmârâ da Osmanlı Harem'ine girmişti, o halde onun kanunlarına, nizamlarına ve âdetlerine uymak mecburiyetinde idi. Çok akıllı ve zeki olan Bezmârâ Kadınefendi bunu bir türlü anlıyamıyor, mütemadiyen Padişahı kendisine dönmesi hususunda zorluyordu. Çünkü o da Abdülmecit'i seviyordu. Eşini hep ilk günlerde olduğu gibi daima yanında görmek istiyordu. Bilmiyordu ki, Abdülmecit hercai idi. Fakat Bezmârâ, kıskançlıktan bunları göremiyor ve anlamıyordu. Mütemadiyen söyleniyor, Padişahla mücadele ve münakaşa ediyordu. Artık Abdülmecit'in tahammülü kalmamıştı.

O bir Padişahtı, Bezmârâ'nın da diğer kulları gibi Padişahın arzusu ve hareketleri önünde boyun eğmesi gerekti. Mademki arzularını ve isteklerini dinlemiyordu, o halde cezalandırılmalı idi. Bezmârâ'yı boşadı ve Hareminden attı.

Abdülmecit'in macerası işitilen tek kadın Bezmârâ değildi. Buna nazaran daha belâlısı da vardı. Meselâ Serefraz... Onu Bezmârâ'dan daha çok sevmiş ve yaptıklarına katlanmıştı. Serefraz, Abdülmecit'in dördüncü ikbali idi.

Padişahın diğer kadınlarla düşüp kalkmasına dayanamıyarak, Dolmabahçe Sarayından Yıldız Kasrına gitmiş ve orada yaşamağa başlamıştı. Abdülmecit ilk zamanlar Serefraz'a öyle tutulmuştu ki, onu yanından hiç bırakmak istemiyordu. Bir dediğini iki yapmıyordu. Bol bol hediyeler ve ihsanlar veriyordu. Bazı geceler sarhoş oluyor, Serefraz'ı hatırlıyarak, Yıldız Kasrına kadar gidiyor, onunla beraber kalmak istiyor idiyse de, çoğu zaman içeri alınmadığı, hattâ kovulduğu söyleniyordu.

Padişahı avuçları içine alan Serefraz, istediği gibi gezer, giyinir, dolaşırdı. Hiç kimse hareketlerine ve giyinişine karışamazdı. Diğer kadınlar Abdülmecit'in ses çıkarmadığını görünce onlar da Serefraz gibi hareket ettiler. İstanbul'un eğlence yerlerinde dolaştılar.

Serefraz daha ileri giderek Tarabyalı, çalgı çalan bir Ermeni delikanlısını sevdi. Ermeni delikanlısı Çarşı içinde «Küçük Fesli» diye nam kazanmıştı. Pek yakışıklıydı. Serefraz gezintilerinden birisinde bu oğlanı görmüş, âşık olmuştu.

Serefraz âşıkını kasrına almaktan çekinmiyor, gece gündüz onunla yaşıyarak gününü gün ediyordu.

Bu bir rezaletti. Şimdiye kadar hanedana mensup bir kadının açıktan açığa birisiyle sevistiği veya düşüp kalktığı duyulmamıştı. Bu hanedana yapılan hakaretlerin en büyüğü idi. İstanbul, Serefraz'ın ve Küçük Fesli'nin maceralariyle çalkanıp duruyordu.

Fakat Abdülmecit, Serefraz'ı çok sevdiği için dedikodulara kıymet vermiyor, kadınların kıskançlıktan bunları söylediğini sanarak, aldırış etmiyordu. Lâkin etrafı buna tahammül edemedi. Bir gün bir adam Küçük Fesli'yi Beyoğlu'nda bir kahvede otururken tabanca ile yaraladı ise de öldüremedi.

Küçük Fesli'nin ailesi, oğullarının başına gelecek felâketi anladılar. Onu Adalara kaçırdılar. Küçük Fesli de Serefraz'ı seviyordu. Ondan uzak kalmayı ölüme tercih ediyordu. Bu sebepten Adalarda ancak bir ay kadar kalabildi, tekrar İstanbul'a indi. Beşiktaş ve Ortaköy'de dolaşmağa başladı.

Abdülmecit'in ekmeğini yiyen, Serefraz'ın adamları, efendilerinin namusuna karşı yapılan tecavüzü hiçbir süretle kabul etmiyorlar, Serefraz'a lânetler okurken Küçük Fesli'ye de diş biliyorlardı.

Bu zevat bir akşam üzeri Küçük Fesli'yi Beşiktaş'ta dolaşırken gördüler. Derhal hançerlerini çekerek Küçük Fesli'yi âlemin gözü önünde öldürdüler. Bu suretle gûya hanedanın namusunu temizlemiş oldular. Fakat Küçük Fesli'nin ailesi, İngiliz, Fransız ve Rus sefaretlerine müracaat ederek oğullarını öldüren saray adamları hakkında takibat yapılması ve cezalandırılmasının teminini istediler. İstanbul günlerce bu skandal ve rezaletin dedikoduları ile çalkandı. Buna rağmen Serefraz Hanım yine mevkiini ve Padişahın kendine karşı duyduğu sevgiyi muhafaza etti.

Abdülmecit'in bir kadını severek diğerlerini ihmal etmesi, Harem'de bulunan kadın ve ikballerin kıskançlığını mucip oluyor, bu sebepten kadınlarla Padişah arasında sık sık münakaşa ve mücadeleler oluyordu. Abdülmecit, son yıllarda kadınlarının kendisini öldüreceğinden şüphe etmeğe başlamıştı. Hattâ bir gün hançerinin sapı düşmüştü. Adamlarından Deli Boğos'a :

— Bunu çabuk yaptır... Zira benim beşinci kadına emniyetim yoktur ! O bir kâfire şeydir. Onun için bu hançeri taşıyorum.

Diye tenbih etti. Deli Boğos Padişaha böyle bir şeyin olamıyacağını anlatmağa çalıştı. Fakat kâr etmedi :

— Efendim ! O dağdan gelmiş, efendimizin akçe ile aldığı bir cariyedir. Niçin size hain olsun ? Hem kimin haddine size suikasd yapmak ? Siz Padişahsınız, hiç böyle bir şey hatıra gelir mi ?

Abdülmecit, Boğos'un sözlerine aldırmadı ve :

— Sen kadının taraftarısın...

Diye ona da serzenişlerde bulunmuştu. Deli Boğos bu söz üzerine derhal Padişahın yanından ayrılarak zamkla hançerin sapını yapıştırdıktan sonra Abdülmecit'e takdim etmişti.

Abdülmecit, hançerini beline taktıktan sonra doğru V. Kadınefendinin dairesine gitmiş ve :

— Sen bir kâfiresin !... Deli Boğos bile bugün geldi, bir hançer var idi, alıp sivritti, V. kadına emniyet olmaz, ihtiyat et diye bana nasihat etti.

Diye kadına çıkışmış kadınefendinin aklından, değil Padişahı öldürmek, hakaret etmek, ağır söz söylemek bile geçmezken efendisinin böyle demesi onu çok üzmüş ve haklı olarak Deli Boğos'a karşı kin beslemeğe başlamıştı.

(Devamı gelecek sayıda)

BEYLERBEYİ SARAYI — *Abdülâziz'in 1865 te yaptırdığı Beylerbeyi Sarayı'nın dış görünüşü ne kadar güzelse içi daha da güzeldir. Bahçesindeki hayvan heykellerine, kat kat inşa edilmiş çiçekliklerine mukabil içi de mermer sütunlarla doludur. On altı sütunla çevrili Havuzlu Sofa'nın güzelliği emsalsizdir. Abdülâziz birçok eğlencelerini bu salonda yapmış, İmparatoriçe Öjeni bu sarayda misafir edilmiş, Grandük Nikola Abdülhamid'le burada konuşmuştur.*

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Zâhir +

Arapçada «Açık, belli, dış görünüş» demek olan bu kelime erkek isimlerindendir. Merhum Mehmet Âkif Ersoy'un şu mısraında da geçmektedir :

«Zaman geçer, nice bir inkılâp olur zâhir;
Fakat şu şâir-i pejmürde hep o Âkiftir !»

Vehip +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçada «Asalet ve şeref sahibi» demektir. Adaşlar arasında bulunan Vehip Paşa, I. Cihan Harbi'nde Çanakkale'de kolordu kumandanlığı sırasında yararlıklar göstermiş, İtalyan - Habeş savaşında Habeş ordusuna kumandanlık etmiş generallerimizdendir. 1940 senesinde vefat etti.

Attilâ +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Türkçedir. Atilâ şeklinde yazan ve söyliyenler de vardır. Türkler «Atlı Han» da derler. İsmin ilk sahibi olan Attilâ çocukluğunu bir sulh rehinesi olarak Roma'da geçirmiş ve orada Hıristiyan âdetlerini, diğer ırklara karşı taşıdıkları kini öğrenmişti. Babası ölünce Tuna'nın kuzeyinde kurulan Hun devletini Roma'yı haraca bağlıyacak kadar kuvvetli bir imparatorluk haline getirdi. Hiçbir savaşta yenilmedi. Ortaçağın bütün belli başlı milletlerini bayrağı altına almak istiyordu. İldiko adında bir kadınla evlendiği gecenin sabahında, yatağında ölü olarak bulundu.

Oktay +

Türkçede çok sinirli, asabi, şiddetli anlamına gelen erkek isimlerindendir. Adaşların hepsi gençtir.

Dündar +

Aslı Türkçe olan erkek isimlerindendir. Osmanlı Devleti'ni kuran Osman Bey'in amcası Ertuğrul'un küçük kardeşi olan Dündar Bey, Osman Bey devlet kurunca çıkıp gelmiş ve tarihi rivayetlere göre, bir savaşa taraftar olmadığı için çıkan münakaşada Osman Bey tarafından okla öldürülmüştür.

Halis, Halise

Arapçada «karışık ve sahte olmıyan, saf, temiz» anlamına gelen bir sıfattır. Kadın ve erkek ismi olarak kullanılan bu kelimenin adaşları arasında 1882 de vefat eden hariciye memuriuklarında bulunup «Şehnamei Osmani», «Kıyafetnamei Cedit», «Miftahi Lisan» gibi eserler bırakmış olan Yusuf Halis efendi de bulunmaktadır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Hayat Doktoru

İŞTAHSIZLIK

Yorgunluk, uykusuzluk, üzüntü, korku ve heyecan gibi tesirlerle iştahımızın muvakkaten kapanması pek önemli değildir. Amma iştahsızlığın devamlı bir hal alması bir ikaz ve tehlike işaretidir. Bu ahvalde mutlaka bir hastalık hali mevzuubahistir ki bir an evvel bunun çaresine bakmak icabeder.

Dr. RECEP DOKSAT

AÇIKMAK, yemek yemek ihtiyacını bize hatırlatan faydalı ve ikaz edici bir histir. Bu hissin şiddetli bir arzu ile zevk haline gelmesine iştah diyoruz ki, yemek yemeyi külfet olmaktan çıkaran da budur. İştahlılığın aksi olan iştahsızlık ise, insanın acıktığı, açlıktan midesi ezildiği halde canının hiçbir şey yemek istememesidir.

Limon görünce hattâ düşününce nasıl ağzımız sulanıyorsa, günün belirli saatlerinde acıkınca da, midemizde böyle bir ifraz hazırlığı olur. Hele sevdiğimiz yemekleri görünce veya düşününce, bu açlık hissi, dayanılmaz bir zevk tahayyülü ile arzumuzu arttırır. Hepimizin hayatında, iştahsız iştahsız sofraya oturduğumuz zamanlar olmuştur. Fakat öyle insanlar vardır ki iştahı âdeta unutmuşlardır. Böyle iştahsız kimseler, kendilerini zorlıyarak pek az yemek yerler. Geçici iştahsızlıklar, sebep olan şeyler ortadan kalkınca kaybolurlar. Meselâ hep biliriz ki, üzüntü, korku gibi ruhi âmiller, iştahımızı keser. Amma ruh muvazenesi devamlı olarak bozuk kimselerde, psikopatlarda ve bazı akıl hastalarında iştahsızlık devamlı bir hal alır. Öyle ruh hastaları vardır ki onları sonda ile beslemek icabeder.

Muhit değişikliği gibi hem ruhumuzu hem de bedenimizi yeni şartlara intibaka zorlıyan durumlarda da muvakkat iştahsızlıklar olur.

Bir yerimiz ağrıyorken iştah şöyle dursun, yemek yemeyi bile unuturuz. Çünkü bütün dikkatimiz ağrı üzerinde toplanmıştır ve sinir sistemimiz onunla mücadele halindedir.

Ateşli hastalıkların hepsinde iştah kesilir ki bu bir müdafaa mekanizmasıdır.

Amma iştahsızlığın müzmin ve devamlı olması, üzerinde ehemmiyetle durulmak icabeden bir durumdur. Zira, mutlaka vücut işleyişinde bir aksaklık, bir hastalık mevzuubahis demektir. Müzmin iştahsızlığa yol açan bazı önemli hastalıkları sayalım :

Gastrit : Mide boşluğunu döşeyen zarın iltihabı demek olan gastrit'in had veya müzmin şekilleri vardır. Her iki halde de iştahsızlık olur. Zira mide usaresini ifraz eden guddecikler iyi çalışmıyorlardır.

Mide ülseri : Midesinde ülser yani yara olan kimselerde de iştahsızlık olur.

Verem : İştahsızlığın başlıca sebeplerinden biridir.

Kanser : İleri devrelerine doğru iştahsızlığa yol açar. Sonraları aşırı zayıflama da başgösterir. Bazı kanser vakalarında birden, et yemekten nefret hissi başgösterir.

Kalb yetersizliği; böbreklerin iyi çalışmaması yüzünden kanda üre artması demek olan «Üremi» de iştahsızlık sebepleri arasındadırlar.

Çeşitli Karaciğer Hastalıkları ve Siroz da iştahsızlıkla başlar.

Müzmin zehirlenmeler : En başta gelen iştahsızlık sebepleridir. Alkollerin yani içki müptelâlarının iştahsızlığı malûmdur. Çok tütün içmek de müzmin bir zehirlenmedir ve tütünün iştahı kestiği de bilinen bir hakikattir. Afyonlu ilâçların fazla kullanılması da iştah kapatır. Nihayet bazı iç-salgı bezlerinin bozukluğundan doğan «Addison Hastalığı», «Simmonds Kaşeksisi» gibi hastalık hallerinde de iştah kalmadığını hatırdan çıkarmamak lâzımdır.

PUL ve TARİH

ZİYA GÖKALP'IN 30. ÖLÜM YILI HÂTIRA SERİSİ

Türk milliyetçiliği için çalışmış büyük fikir adamlarımızdan Ziya Gökalp'ın 30. ölüm yılı hâtırası olarak PTT İdaresi 25.10.1954 te bir seri çıkarmıştı. 15 - 20 ve 30 kuruş olmak üzere üç kıymette çıkarılan 100.000 tirajlı seride aynı desen vardır. Fakat renkler ayrıdır. İstanbul'da hususi damgalı ilk gün zarfı yapılmıştır. 1957 de 150 kuruş olan seri 1958 de 850 kuruşa yükselmiştir. Ziya Gökalp 1876 da Diyarbakır'da doğdu. Kendi kendine Arapça, Farsça ve Fransızcaya çalıştı. Felsefe ve tasavvuf ile uğraştı. Üniversite'de felsefe dersleri verdiği gibi yazılar yazarak milliyetçi fikirlerini de yayınladı. Hür fikirleri ve miliyetçiliği yüzünden hapis, sürgün cezalarına uğradı. Büyük Millet Meclisi'nin ikinci devresinde Diyarbakır milletvekilliğine seçildi. 1924 te öldü. Mütevazı, sakin, faziletli bir insan; sosyal ve felsefi konular üzerinde kavrayıcı ve düşünce kudreti olan bir mütefekkirdi. Mezarı İstanbul'da Sultanmahmut türbesi bahçesindedir.

BİLMECE

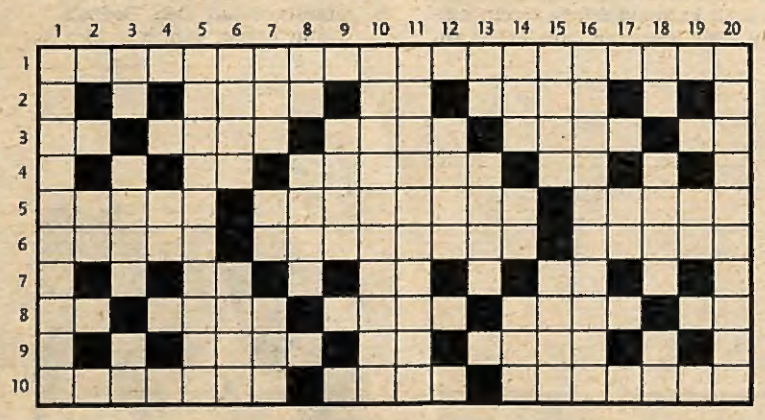

SOLDAN SAĞA : 1: İstanbul camilerinden biri. 2: Bölünmüş, ayrılmış — Akdeniz'de Marsilya'ya iki kilometre uzakta bir küçük ada — Elbise kısımlarından. 3: Geometri terimi — Tersi geri verme — Cari, cereyan eden — Bir minik çiçek veya kıymetli taş — Tir. 4: Lâhza — Bir çift oy — Şart takısı. 5: Tersi «dahi, olsun» anlamlarına gelen bir kelime — Valde makine adam — Nakit denilen zaman. 6: Kuşatma — Bir felsefe terimi — Başıboş. 7: Bir nota — Bir kelimenin kısası — Asker. 8: Fiil — Uyarma — Kadeh, içki — Hiçbir zaman — Ümidet. 9: Âbide — Kuzu sesi — Bazı erkeklerin kullandığı bir elbise teferruatı. 10: İşaret et — Bazı hacıların ve ihtiyar kadınlarla Müslüman gelinlerin kullandığı çok eski bir boya — Mihaniki.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Kapıları kapatmağa yarıyan âlet. 2: Peki anlamında bir kelimecik. 3: Sıfat takısı — Çiftçinin âletlerinden — Masset. 4: Hayvani gıdalardan. 5: Afrika yakınlarında büyük bir ada. 6: Uykudan kalk — Sadaka veya yardım parası. 7: Tersi aileden veya soydan geçen mal veya ruh benzerliği — Bağışlama — Aksi. 8: Bir Arap harfi — İtimat. 9: İrat. 10: Mütefekkir. 11: Din bakımından bazı hakları kaldıran (iki kelime). 12: Peygamber. 13: Yılın on ikide biri — Makara oyunu. 14: Suriye'de bir şehir — Tersi hayvani gıda — Soluğan hastalığı. 15: Tepki, yankı — (Tersi) Bazı vatandaşların arka ve ense için söylediği. 16: Vahşet. 17: Kâfi değil. 18: Nota — İrat — Ümidet. 19: Arapça bayram. 20: Yerinden düşürmek (iki kelime).

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ :

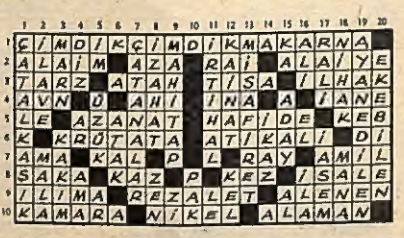

K A R İ K A T Ü R

— Bu odanın limana karşı nefis bir manzarası vardır.

YAZISIZ

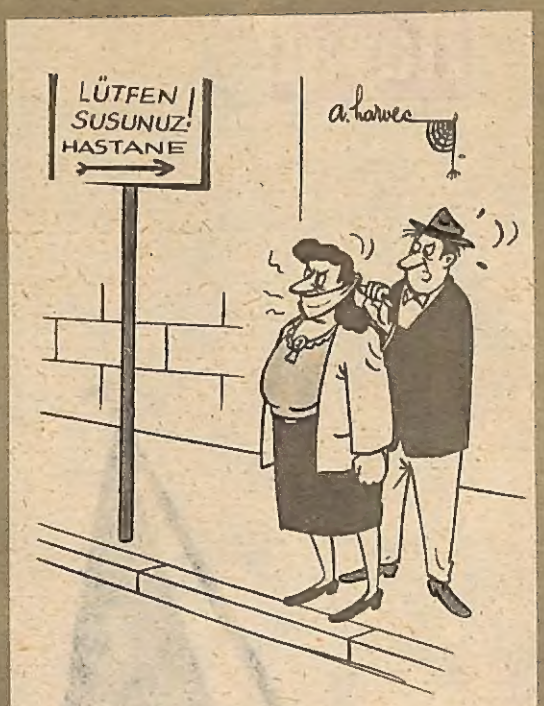

YAZISIZ

YAZISIZ

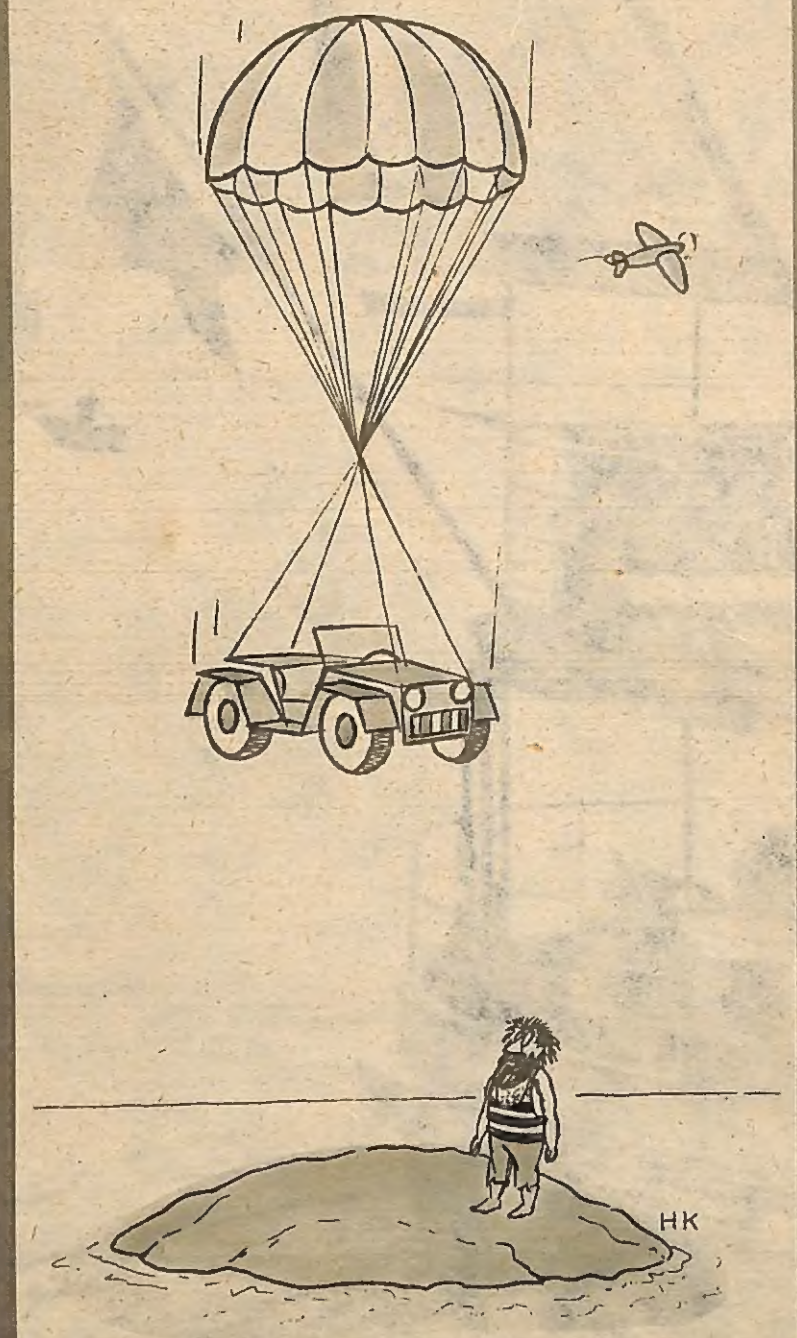

YAZISIZ

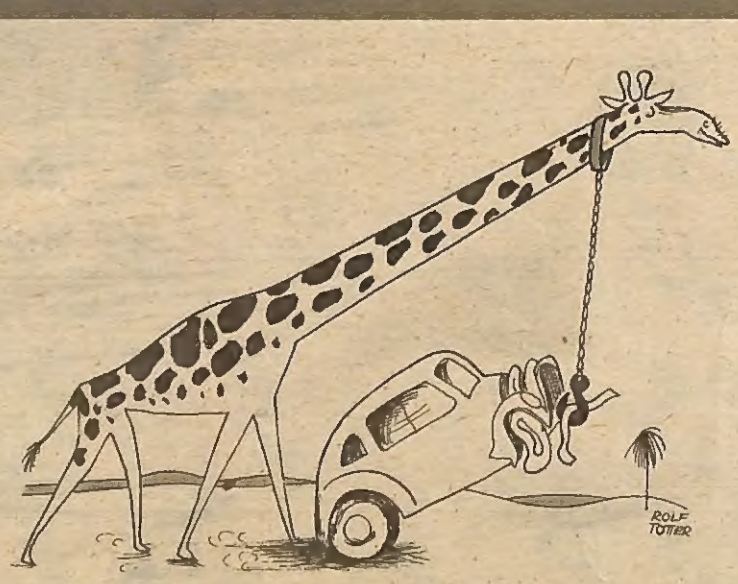

YAZISIZ

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

GÜNEŞ GÖRÜNDÜ — Artık gök o kadar bulutlarla örtülü, hava serin, her yer loş ki, yazdan daha dün değil de aylarca önce ayrılınmış gibi gözler güneş hasreti içinde yanıyor. Ve güneş bir an bulutlar arasında göründüğü zaman tekrar bir yaz sevinci doluyor insanların içine. Hava ısınır gibi oluyor, loşluklar aydınlanıyor. Sonra yine bulutlar, yine serinlik, yine her yere sinen loşluk. Ne çare, kebap kestane mevsimi bu. (FOTOĞRAF : ZEKİ ARTUN)